I

PAMĚTI OBCE VINOŘSKÉ

ZALOŽENÉ ROKU

1891

PAMĚTI

obce

VINOŘSKÉ.

Založeno r. 1891 k návrhu

ANT. ZEITHAMLA.

Schváleno ve schůzi

obecního zastupitelstva 13. února 1891.

Chrám Páně a fara.

Chrám Páně „povýšení sv. Kříže" i fara ve Vinoři jsou prastarého původu. Dle Balbína byla fara Vinořská již r. 1384. jedna z předních far dekanátu Brandýského. Nynější farní chrám byl vystaven r. 1727 a 1728. Kolem chrámu P. byl hřbitov až do r. 1805; od tohoto roku pohřbívají se mrtvoly na hřbitově za obcí podle cárární silnice zřízeném. Nynější farní dům byl vystaven r. 1740., před tím byla farní budova ze dřeva.

Patronem kostelním a farním jest majitel panství Vinořského, nyní Jeho Excellencí Děpold hrabě Černín z Chudenic, nejstarší syn Otakara hraběte Černína blahé paměti, jenž d. 29. června 1886. zemřel.

Ve Vinoři byla vyjímky farní škola, nyní (od r. 1869.) školou obecnou zvaná.
K farnosti Vinořské byly až do r. 1786. přifařeny též obce: Třeboratice, Čakovice, Miškovice,

Letňany, Veleň a Minovice; od toho času tvoří Vinořskou farní osadu tyto obce nebo místní osady: Vinoř, Kbely, Satalice, Radonice, Čerčovice, Kostomlátky, Podoláňka, Předlětice a Čeňice. Podávám tuto počet obyvatelů katolických roku 1830. a koncem r. 1890. dle obcí:

Jméno přifařené obce	Počet katol. obyvatelů: r. 1830	r. 1890.
1. Vinoř	596	940
2. Kbel	526	1039
3. Satalice	216	296
4. Radonice	320	645
5. Čerčovice	69	120
6. Kostomlátky	167	237
7. Podoláňka	30	84
8. Předlětice	356	587
9. Čeňice	87	225
Úhrnem	2317	4173

Jména a postup farářů Vinořských v 19. století:

1. František Svoboda (od r. 1773.–1804.), velmi dvalné pověsti, horlivý v duchovní správě, milovník ozdoby Chrámu P., obratný v hospodářství a zahradnictví. Založil mešní nadaci a pro žudé a školní; † 15. července 1804.
2. František Hübner (od r. 1804.–1828.), stal se farářem z Vinořského kaplana, byl kněz skromný, † 1. listopadu 1828.
3. Josef Hlaváček (od r. 1829.–1874.). Působil

ve Vinoři od svého vysvěcení r. 1823. až do r. 1874., kdy byl ustanoven probošťem kollegiatní kapituly v Staré Boleslavi. Má veliké zásluhy o vinořskou osadu vůbec a o školu zvlášť. Byl horlivým pěstitelem posvátného zpěvu, dobrodincem chudiny a všeobecně činným. Byl po mnoho let K. arcibisk. vikářem Schrandýsským, čest. kanovníkem v Staré Boleslavi a papežským komořím. Založil při zdejším chrámu P. nadaci mešní a pro chudé; dosáhnuv vysokého věku 84 let zemřel v Staré Boleslavi d. 25. září 1881.

4. Šimon Bejvl (od r. 1874.). Jako novosvěcený kněz dosazen r. 1869. za kaplana vinořského, po odjezdu Msgra. Hlaváčka stal se na jaře r. 1874. farním administrátorem a byv vysoce urozeným panem hrabětem Otakarem Černínem z Chudenic na farní obročí Vinořské presentován, byl d. 30. července 1874. kanonicky investován a slavil svou installaci d. 20. září t. r. —

V době od r. 1869. nastaly mnohé změny a obraty v životě náboženském, společenském a ve školním zřízení, zvlášť od vydání nových zákonů (z r. 1868.) interkonfessionelních, manželských, vojenských a školních. Škol stále přibývalo, z počátku jednotlivé třídy, později (expositury) poloučky v Radoniích a ve Kbelích, až r. 1892. povoleny jsou v těchto dvou obcích samostatné školy.

— · —

Dle farní pamětní knihy a vlastní zkušenosti napsal

Dne 6. srpna 1892.

Šimon Bejvl
farář.

† 3. června 1914

STRUČNÉ DĚJINY OBCE.

VINOŘ

jest obec hejtmanství karlínského; leží na silnici -brandýské 2½ hodiny severovýchodně od Prahy v krajině půvabné a úrodné. Dle sčítání r. 1890. čítá Vinoř 942 obyvatelů. Vinoř má farní kostel r. 1728 od hraběte Františka Jos. Černína z Chudenic nově vystavěný; (jakožto farní připomíná se již od r. 1350) pětitřídní obecnou školu s 1 pobočkou; hraběcí zámek od hraběte Prokopa Černína zřízený s anglickým parkem a bažantnicí, v jejímž obvodu se nacházejí zbytky zaniklé tvrze „Hradiště". Mimo to stojí u Vinoře při cestní silnici rolnický spolkový cukrovar.

Vinoř náleží k prastarým osadám. Dle zakládací listiny kapitoly vyšehradské od r. 1088. náležela část Vinoře řečené kapitole. Během 14. století držela Vinoř rodina měšťanská Většího Města Prahy řečená Goldnerův. K r. 1344. a

a 1358 připomíná se Reinbot Goldner, k r. 1360. spolu se synem Mikulášem, sudím. Ku konci toho stol. seděl na Vinoři jiný vzácný rod měšťanů pražských, řečený „od Věže" (dle domu svého s věží na místě někdějšího generálního kommanda).

Henslin od Věže odkázal r 1407. zboží to svému krevnímu příteli Janovi z Dubče, jehož potomkové, rytíři Dubečtí z Dubče Vinoř po celé stol. drželi. Poslední rodu svého rytíř Jan Dubecký z Dubče odkázal závětí 1. ledna 1508 statky své, totiž „zámek Průhonice, tvrz Dubeč, v Litožnici a Vinoři tvrze puské" své dceři Žofii, provdané za rytíře Sigmunda Zápského ze Záp. Potomek jejich rytíř Fridrich Zápský ze Záp na Stiněvsi a Vinoři, který tvrz zdejší nově vystavěl, se synem Adamem a dcerou Johankou r. 1593. „Vinoř tvrz, jak zdmi a příkopem obehnána jest, dvůr, podací kostelní, tvrz Hradiště se dvorem" panu Václavu Turkrabímu z Donína prodal, od jehož pozůstalých dědiců Vinoř již r. 1596. Kateřině Smiřické z Hasenburka postoupena byla. Ta ji před smrtí († 1604.) stýci Janovi Zajícovi z Hasenburka odkázala. Jan Zajíc Vinoř s Hradištěm a Stiněvsí r. 1614. Václavovi Bořeňovi ze Lhoty na Roztokách prodal.

Syn jeho Jan Bořeň ze Lhoty směnil Vinoř i Stiněves s p. Adamem z Valdštejna na Hrádku nad Sázavou za statek Chudenice. Pan Adam r. 1631. přikoupil Třeboratice. Zemřel 24. srpna

r. 1638, zůstaviv manželce Emilii, rozené z Žerotína, Vinoř, Třeboratice a Letňany v doživotí. Od Karla Ferdinanda hraběte z Valdštýna, syna a dědice těch manželů, koupil konečně r. 1651. Vinoř Heřman hr. Černín z Chudenic, a od té doby řečená hrabata stále Vinoří vládnou. Nynějším vlastníkem jest Děpold hrabě Černín z Chudenic.

Nynější zámek vinořský dal vystavěti hrabě Prokop Černín od stavitele Frant. M. Kaňky, a založil kolem téhož krásný rozsáhlý park v anglickém slohu.

Krásné, široko daleko známé aleje kaštanové, jež vedou z Vinoře do Kbel, připomínají se již r. 1785.

Zdejší půda jest velice úrodná. Poplužní dvůr vinořský zabírá více jak polovici veškerých pozemků.

V obvodu obce stojí také velké cihelny, mimo to je zde malý průmysl velmi četně zastoupen.

Ze spolků zdejších dlužno připomenouti zpěvácký spolek „Otakar", „Občanskou besedu," „Živnostenský spolek" a „Spolek vojenských vysloužilců".

V obci jest c. kr. pošta; nejbližší stanice dráhy jsou Satalice.

To do polohy má Vinoř 184 m nadmořské výšky.

Ze různých pramenů napsal

Ve Vinoři, dne 13. ledna 1893. Miloslav V. Herle,
ml. učitel l. č. ve Vinoři.

Školství Vinořské.

„Který národ má nejlepší školu,
jest předním národem."

Jules F. Simon Luisse.

Národ český z hrdostí může tvrditi, že nikdy nestál v řadách těch národů, kteří nepřejí pravé svobodě osobní, volnosti tisku a všeobecné vzdělanosti.

Srovnáváce se dějinami českými a dějinami jiných národů, shledáváme, že málo jest národů, kteří by po tyto nejdražší statky lidského lidstva tolik těžkých podnikli zápasů, tolik krve prolili a tolik protivenství podstoupili, jako nevelký počtem, ale velikými činy svými národ český.

Jakým potěšením naplněti nás musí, když čteme, že slavný Karel hrad vysoké učení založil v Praze, jež prvním bylo ve střední Evropě. Jeho nové vysokéučení přálo vzdělanost nejen v národě českém, ale i daleko za hranicemi slavného našeho království.

OBECNÍ ÚŘAD VE VINOŘ
OKRES Karlín

že zemí nejvzdálenějších pěstitelé jiných i mnozí dospěli, aby zde obohatili druhy svého a do vlasti svých se navrátivše, aby vyprávěli o slávě učení přírodního, o bohatství českého království, o velikosti a moudrosti jeho panovníka?

Kolikrát, že nebylo dopřáno národu českému nějvati plodu vzácného semene, jež v zemi jeho vštípil syn vznešené a v národ český přepečlivé Jemyslovny Elišky.

Hanebnými hádkami náboženskými, vrozenou nesvornosti, jež co kletba zdá se na něm býti, jednak i nepříznivé osudu a lehkovážností těch, kteří otěže rozhodující moci v rukou drželi, dospěl národ český tak daleko, že jej již za mrtvého považovali.

Sotva však probuzen byv ze staletého spánku k novému životu působením nejslavnějších synů svých: Dobrovského, Jungmanna, Šafaříka, Palackého a jiných, opět obrací veškeru svou pozornost ke školám, v nich spatřuje cestu, která jej přivede k lepší budoucnosti.

Když pak nadešla za vlády císaře a krále Františka Josefa I., jenž ke všem národům stejnou jeví náklonnost, zvláště příznivá doba rozvoje školství vůbec, tu byly to na prvním místě obce české, které v čestný spustily se závod mezi sebou při zřizování škol středních, měšťanských a obecných, dobře vědouce, že dobře zřízené školy jsou nejlepším zá-

kladem k blahu obce, vlasti i státu, že v nich spočívá štít a ochrana potomstva, pramen slávy v přítomnosti i budoucnosti.

Mezi obce, jež velikou péči školství svému věnují, jistým právem vřaděna býti zasluhuje i obec Vinořská.

Nejstarší zprávy o škole Vinořské zakládají se většinou na podání ústním a nejsou snadž spolehlivy. Tolik jest jisto, že již před r. 1770 bývala škola při farním chrámu vinořském, kteráž sloužila tenkráte celému farnímu okrsku.

Nejstarší škola Vinořská ubytována byla asi do r. 1800 v domku, stojícím mezi kostelem a nynější školní budovou a měla zpočátku jednoho učitele. Ve škole té byla nevelká učebna a skrovný byt učitelův.

Ježto žáků stále přibývalo, pro něž v jedné učebně nebylo více místa, postaral se patronátní úřad se všemi příslušnými obcemi o budovu větší, která zahrnovala se dvou tříd a byt učitelova, což se stalo r. 1837.

V přítomné době slouží ona budova, již skčna Barbora Chavdtová r. 1879 od tehdejší místní školní rady za krejcarový peníz v obnosu 2700 zl. odkoupila, poštovnímu a telegrafickému úřadu, a má pop. č. 21.

Domek, v němž nejstarší škola se nalézala, jest vlastnictvím Marie Withgové a má číslo pop. 59.

Roku 1865 mínilo bylo opět pomýšleno na rozšíření dvoutřídní školy o třetí třídu, byť se již počet školou povinných dítek skorem zdvojnásobil.

Tehdejší školní výbor najal pro novou třídu novou místnost v domě č. 24 v přízemí s vyhlídkou na náves zároveň s bytem pro učitele za roční činži 160 zl.

Novými školními zákony nastala i škole Vinořské lepší budoucnost.

Dne 4. května 1874 usneseno ve schůzi místní školní rady, aby vzhledem k nedostatečným místnostem a velikému počtu školou povinných dítek byla dosavadní trítřídní škola rozšířena přístavbou.

Usneseno dále, aby plány jakož i rozpočet na přístavbu staré školy vyhotovili stavitelé: p. Vojtěch Löbl z Karlína a p. Václavíček z Prahy.

K c.k. okres. školní radě v Karlíně podána dne 3. prosince 1874 žádost za zřízení tří tříd chlapeckých a tří pobočných tříd pro dívky.

Zároveň v téže době zažádaly obec Radonice, Středletice a Hrdly za vyškolení z obce Vinořské a za zřízení samostatných škol ve své obci.

Žádostem dotyčných obcí nevyhověla vlesl. c.k. z. š. rada, jelikož ani vzdálenost ani obtížnost cesty z těchto obcí do Vinoře není taková, jak toho čl. 1 a 2. zákona ze dne 14. května 1870 ku zřízení školy vyžaduje.

Dne 15 března 1876 vyřízena konečně podaná žádost míst. škol. rady vynesením všesl. c.k. zemské školní rady v ten rozum, aby dosavadní čtyřtřídná škola obecná ve Vinoři rozšířena byla o čtvrtou třídu s pobočkou pro dívky.

Za tou příčinou ustanoveno jedno nové místo pro podučitele a jedno učitelské místo pro učitelku.

Dne 22 února 1878 usnášela místní školní rada plány a rozpočtem na přístavbu školy - a přijala náklad v obnosu 11.284 zl do rozpočtu pro r. 1878.
Jakmile došly plány úředního schválení, vypsán byl konkurs na přístavbu.
Mezi tím odvolalo se místní zastupitelstvo obce Úholy z rozhodnutí všesl. c.k. z. š. rady k vysokému c.k. ministerstvu vyučování dne 17 června 1878.
To bylo příčinou, že místní školní rada provedení přístavby na neurčitý čas odložila.
Došlé oferty na přístavbu byly offerentům prostě vráceny.
Rekurs obce Úholy v příčině vyškolení a zřízení školy vyřízen byl v tomto smyslu: Vysoké c.k. ministerstvo duchovních záležitostí a vyučování podle vynesení ze dne 17 července 1878, č. 10799, nedalo místa odvolání místní osady Úholské proti zajišťovacímu rozhodnutí ze dne 23 května 1878, č. 10995, kterým zřízení samostatné školy ve Úholích povoleno nebylo, a to proto, jelikož vzdálenost oné obce od školy Vinořské toliko 3242 metry obnáší a obě místa drážní silnicí jsou spojena.

Nyní ovšem prosila místní rada bez překážky s přístavbou školy započíti, však pro blížící se zimu odložila stavbu až k příštímu jaru r. 1879.

Ve škol. r. 1878/9 vyučovalo se ještě ve 3 třídách, do 1. třídy zapsáno bylo 155, do 2. 157 a do 3. tř. 150 žáků.

Na sklonku r. 1878 dne 30. prosince odbývala místní školní rada řádnou schůzi, v níž to mimo jiné živě bylo rokováno o stavbě nové školy ve Vinoři.

Po dlouhém rokování zvolena byla komisse, které bylo uloženo, aby místní školní radě v nejbližší příští schůzi podala vhodné návrhy na rozšíření školy.

Komisse pod předsednictvím vysokorodého pana hraběte Ostakara Černína, záležející z pánů: Josefa Stáry, statkáře z Radonic, Jana Štuby, rolníka na Jedovlance a Jana Hykeše, říd. uč. ve Vinoři, sešla se dne 3. ledna 1879 k poradě.

Komise usnesla se doporučiti míst. školní radě stavbu nové školní budovy na staveništi č. 22 ve Vinoři. Návrh ten přijala jednomyslně místní školní rada ve své schůzi dne 22. března 1879.

K návrhu pana Václava Jiřiny, ředitele cukrovaru ve Vinoři, dala m. š. r. vyhotoviti plány s rozpočtem u stavitele pana Jos. Blechy v Karlíně, kteréž byly také za vhodné přijaty a vyššími úřady schváleny.

Stavba školy, jejíž rozpočet obnášel 16549 zl., padána byla podnikatelům stavek pp. Ježek a Rosner z Vrchy za úhrnnou částku 14521 zl. 75 kr.

Ke stavbě započato prvního dne m. května 1879 a již v první polovici m. srpna odevzdána nová škola místní školní radě k volnému použití.

Posvěcení školy dálo se dne 3. září 1879 velmi slavným způsobem. Slavnosti té přítomny byly: předseda m. š. r. vysoctvrdý p. Jakub Otakar Černín, všichni pp. členové místní školní rady, příslušný pan p. k. o. š. inspektor Jan Matějček, pp. občané Vinoušští a přespolní z přiškolených obcí, učitelé domácí i přespolní a jiní hosté.

Obřad svěcení vykonal příslušný pan vikář J. Slavíček z Brandýsa, nyní probošt kapituly staroboleslavské, za assistence velebného duchovenstva místního i okolního.

Druhého dne sešla se ve škol. mládež z místností nové školy, odkud vedena do chrámu Páně, aby přítomna byla slavným službám božím, jimiž zahájen byl nový školní rok 1879–80.

Téhož roku bylo 473 žáci zapsáni do školy, kteréžto učiteli byli ustanoveni: Josef Hykeš, říd. uč., Jan Nerinda, uč., Marie Kosáková, zat. učitelka, Jan Urban, podúč. a Alois Vávra, zat. podučitele.

Zemským zákonem ze dne 21. ledna 1870 zřízena byla třídní škola v Vinoři do II. tř. platů učitelských; prvním dnem měs. ledna 1878 dostala se škola novým upravením služného dle zákona, daného 19. prosince 1875, do třídy III. platů uč.

Z jednání místní školní rady v r. 1881 jsou nejdůležitější snesení o přičině přeměny pobočné třídy na postupnou třídu páteřní a ustanovení zvláštní učitelky pro vyuč. ženským uč. pracím.

Vynesením veleslav. c.k. z. š. rady ze dne 9. ledna 1892, č. 30018, prohlášena byla čtyřtř. škola s pobočkou pro dívky od 1. ledna 1883 za školu pětitřídní. 1882.

Jelikož školou povinných dětí rok od roku stále přibývalo, byla místní školní rada c.k. o.š. radou vyzvána, aby maje zřetel k ustanovení zákona, dle něhož jediné sile učitelské více 80 žáků přidělovo býti nemá, o přičině příštího přiměřeného upravení školy zdejší v řádném zasedání se prosloví-la a příslušnou zprávu okres. škol. radě do konce m. května 1884 podala.

Místní školní rada uznala potřebu, rozšířiti školu, usnesla se ve schůzi dne 10. května 1884, aby při dvou nejnižších třídách, které čítaly dohromady 208 dítek, počátkem škol. r. 1884-5 zřízeny byly pobočky pro dívky.

Ohledně místností uzavřela míst. š. rada s p. Janem Mannem nájemnou smlouvu, kterouž se týž zavázal vystavěti do začátku škol. roku 1884-5 dům v Nové Vinoři a přenechati v něm pro nové pobočky na tři roky dvě místnosti za roční činži 300 zl.

Otevření obou poboček pro dívky stalo se dne 16. září 1884
na základě výnos. předsed. c. k. z. š. r. ze dne 24 června 1884,
č. 13620.

K návrhu správce školy J. H. podána byla v l. 1882 a 1884
místní školní radou petice ku sněmu království Českého za zařa-
dění školy ze III tř. do II tř. platů učitelských.
Výnosem předsed. c. k. z. š. r. ze dne 11. dubna 1885, č. 9870, byla
žádost z r. 1884 nazpět vrácena s tím doložením, že sečkati
jest škole zdejší až do oné doby, kdy ve smyslu čl. 18.
zákona zemského ze dne 19. prosince 1875 sčítány, shrnuty
všech obcí školních v Čechách všeobecného dojdou
opravení.
Místní školní rada uznavši věcné rozhodnutí na vědo-
mé a shledávajíc potřebu toho opravdu naléhavou,
rozhodla se nicméně podati žádost novou a spolu
žádati sl. c. k. o. š. r., aby k důvodům v petici ve
denným laskavě byl vzat zřetel a aby žádost k příz-
ivému vyřízení byla doporučena.
Chvalitebná snaha a péče míst. školní rady o hmotné
zájmy místního učitelstva došly svého uznání,
neboť ve sněmu zemského výboru království Českého
povýšena byla dne 1. prosince 1886 škola vinořská
ze III do II třídy platů učitelských.

Zařazením školy do 2. tř. platů uč. zvýšeny byly příjmy učitelův
o 100 fl.

Po dvou letech nastala opět potřeba rozšířiti školu o jednu pobočku pro dívky a najata pro ni místnost v domě č. 23. v 1. patře za roční nájemné 60 zl.
Paralelní třída (3.) otevřena byla dne 1. měsíce prosince 1886.
Čtvrtá pobočka otevřena byla dne 1. ledna 1888 v místnostech domu č. 23.

Roku 1887 ubírala se obec Hbelská a obec Radonická společně s městysem Jenštýnem o povolení samostatných škol. Jelikož zřízením samostatných škol v obou obcích byla by mateřská škola vinořská v veliké míře poškozena, zamítla místní školní rada žádosti obou obcí, svolila však k tomu, aby ve Hbelích a Radonicích povoleny byly expositury pro dítky od 6–10 let.
Na to podala místní školní rada, jakož i veškerá zastupitelstva příškolených obcí souhlasná usnesení o přičiněí upravení školy, prohlásivše, že svolují k tomu, aby vydržování obou zaponovaných stanic, pokud věcných potřeb se týče, nesla školní obec.
Brzy po té povolila velest. c. k. o. z. rada svým ze dne 14. prosince 1888, č. 25124, zřízení poboček pro dítky od 6–10 let ve Hbelích a Radonicích.
Expositury otevřeny byly dne 1. ledna 1889; říd. uč. ustanoveni byli: dočasný uč. p. Jan Rychtářík z Vinoře do Hbela a podúč. Alois Hasák do Radonic.

Čtvero-třídní dvou-expositurní škola v Hlubokých a Radonicích byla při škole Vinořské jedna ze čtyř povolených poboček pro dívky, a měla obecná pětitřídní škola na začátku r. 1889 1. a 2. tř. smíšeně, 3., 4. a 5. tř. dle pohlaví rozdílenou, celkem 8 tříd ve Vinoři a dvě expositury.

Obec Hlubocké a Radonice opírajíce se o zákon zemský ze dne 19. února 1879, kterým se upravuje zřizování veřejných škol národních a přihlížejíce k výnosu zemské školní rady ze dne 28. června 1890, č. 4081, jímžto doporučuje se, aby jednotlivé expositury, pokud toho prostředky obcí dost málo dopouštějí, prodlením časem nahrazeny byly samostatnými školami, z té příčiny vynesly k místní školní radě žádost, aby jejich zapomenuté pobočky přeměněny byly ve školy samostatné, poukazujíce jednak k velmi silné návštěvě dosavadních expositur, jednak k obtížnému vyučování dítek ze tří různých tříd, v nichž učitelům vyučovati jest zároveň čtyř školních roků, což jak samo sebou s nepřekonatelnými obtížemi jest spojeno.

Vzhledem k těmto platným důvodům usnesla se místní školní rada ve schůzi dne 10. února 1890, doporučiti žádost obou obcí okresní školní radě k příznivému vyřízení.

Ježto c. k. o. š. r. v Karlíně ve svém zasedání jednomyslně svolila, aby obě expositury přeměněny byly v samostatné školy, povolila v zásadě slesl c. k. z. š. r. výnos ze dne 8. listopadu 1891, č. 26016, a dne 19. ledna 1892 č. 30880, smluviv se s zemským výborem království Českého, aby pro Radonice zřídila se dvoutřídní a pro Hlubocké čtyřtřídní škola s požitky dle IV. tř. služ. učitelstva.

Zároveň ustanovila zemská škol. rada, že obecná škola
ve Vinoři stane se počátkem škol. r. 1892-3 školou
pětitřídní bez poboček.

Vyškolením obcí Kbel a Radonic ubyl sice škole Vinoř-
ské značný počet žáků, přece však zbyle ještě tolik žá-
ků, že místnosti ve školní budově pro ně nestačily.

Již ve schůzi m. š. rady dne 13. července 1892 poukázal
správce školy k tomu, že počátkem škol. r. bude nej-
méně 450 dítek navštěvovati školu, pro něž v pěti
třídách nebude místa.

Místní školní rada, mající opravdovou péči o rozkvět
své školy, usnesla se jednomyslně na tom, aby u
vyšších míst žádáno bylo za definitiv. zřízení šesté
třídy, kteráž by pak jako pobočka k některé třídě
dle potřeby byla přípojena.
Žádosti té vyhověla sl. z. k. o. š. r. i velesl. c. k. z. š. rada.

Počátkem nového škol. r. 1892-3 přihlásilo se do obec.
pětitřídní školy s jednou pobočkou pro V. třídě
223 hoši a 223 dívky, úhrnem 446 žáků.

Pobočka umístěna jest v domě č. 97 ve Vinoři; nájmu
platí místní škol. rada 200 zl. ročně.

Následkem odškolení obcí Kbely a Radonice nařídila okres.
školní rada, aby obecní zastupitelstvo obce Vinoře, Předeličic,
Satalic, Kostomlátky-Podolanka zvolilo nové členy do místní
školní rady.

Členové nové místní školní rady

Předseda pan Antonín Zeithammel, starosta obce Vinařské;
důstoj. pan farář Šimon Bejvl,
správce školy p. Jsant. Hybeš,
zástupce uč. hlasu p. Ant Lenc, správce pivovaru;
statkář ve Vinoři p. Ant. Hofmann;
správce velkostatku p. Jsant Šíma;
majitel hostince p. Em Kavenišk,
rolník v Satalicích p. Jos. Hála,
rolník v Přeloučích p. Jos. Moucha;
rolník na Kaolance p. Jsant Šicha.

Všichni páni členové nové míst. školní rady složili dne 16. ledna 1893 slib do rukou pana místodržitelského rady Josefa Hermanna, okres. hejtmana v Karlíně.

OBECNÍ ÚŘAD VE VINOŘI okres Karlín.

Seznam učitelů při škole Vinoři.

Jos. Nosek, správce školy do r. 1841	
Jos. Dolenský, " " od r. 1841 do r. 1872	– vyznamenán stříbrným křížem zásl.
Antonín Kubeš, " " od r. 1872 " " 1878	– zemřel a pochován jest ve Vinoři.
Fr. Hykeš, " " od r. 1878	
J. Rychnovský, podučitel	nyní učitelem v Praze
Jos. Jelínka, poduč.	není pově domo
Václav Heyrovský, učitel	na odpočinku ve Vyšatkách
Jan Urban, podučitel	nyní v Čakovicích žid. uč.
Anna Štréblová, zast. podúč.	v Praze na odpočinku.
Jos. Šerauda, uč.	" " " "
Marie Kosáková, zast. uč.	v Karlíně učitelkou.
Mois. Vávra, zast. podúč.	" " učitelem.
Anna Desenská zast. podúč.	vzdala se úřadu.
Ant. Knoth, zast. podúč.	podúč. v Brandýse n. L.
Karel Zaráhal, zast. podúč.	žid. řemesl. školy v Litomyšli.
Ferd. Holinka, uč.	dosud ve Vinoři
Mois. Šinecký, uč.	uč. v Klecanech
Václav Breininger, uč.	uč. měšť. školy v Libni
Jan Rybtářík, uč.	ve Vinoři
Mois. Vlasák, podúč.	zast. uč. Hloubětín
Anna Matoušová, ind. uč.	dosud ve Vinoři
F. Jiříček, výpomocný podúč.	zemřel
Marie Svastalová, z. podúč.	podúč. v Karlíně
Anna Chalupeká, z. podúč.	uč. měšť. školy v Libni
Oldřicha Jirsíková, z. podúč.	podúč. v Libni
Anna Lubasová, z. podúč.	" na Žižkově
Milada Vondráčková, z. podúč.	vzdala se úřadu
Karlina Šillová, z. podúč.	" " "
Miloslav Herle, z. podúč.	dosud ve Vinoři
Karel Šibyl, z. podúč.	podúč. v Hutích
F. Čerych, z. podúč.	studuje hosp. školu
Ant. Červinka, z. podúč.	ve Vinoři
Marie Pasorová, zast. podúč.	" "
Fr. Holas, zast. podúč.	podúč. a doč. správce školy ve Zbelích.

Ve Vinoři dne 28 března 1893.

Fr. Hykeš,
správce školy.

Časové události od roku 1891.

Za panování Jeho Veličenstva císaře a krále Františka Josefa I., za předsedy ministerstva hraběte Taaffe, za místodržitele hraběte Františka Thuna, za c. k. místodržitelského rady a okresního hejtmana J. Herrmana, za okresního starosty J. V. D. Ant. Pavlíčka, byla k žádosti místního představenstva podané roku 1887 naše obec Věnoř usnesením zemského výboru Království Českého ze dne 20 září 1890 za souhlasu c. k. místodržitelství následkem rozdělení spojených obcí = „Věnoř Hbel a Satalice" za samostatnou prohlášena.

Následkem toho muselo se utvořiti nové příslušné obecní zastupitelstvo volbou na den 7 prosince roku 1890 ustanovenou, z níž byly zvolení do obec. výboru a sice:
P. P. Šimon Bejvl farář, Václav Jiřina ředitel cukrovaru, Ant. Hoffman rolník, Em. Karoušek hostinský, Ant. Srba rolník, Ant. Zeithamel Kupec, Ant. Kostelecký rolník, Fran. Mařenec rolník, Fran. Hyneš říční ředitel, Fran. Šíma správce, Jan Maša stavitel a Fran. Nedvídek kolář.

Jakožto zástupce veltkostatku s virilním hlasem p. Ant. Lenc.

Při volbě představenstva která se obývala dne 19 prosince 1890, zvolen za starostu p. Ant. Zeithamel, za prvního rádního p. Em. Karoušek, a za druhého rádního p. Ant. Srba.

Slib představenstva složen do rukou místodržitelského rady p. Herrmana dne 18 ledna 1891, od kteréhož dne činnost nového představenstva započala.

První schůze obec. zastupitelstva svolaná na den 13 února 1891. Dříve než přistoupeno k denním pořádku, ujal se uvítacího proslovu p. starosta o přání, by jednotlivení obec. zastupitelstva bylo vždy svorné a zdárné, a aby jich naší milou obec vždy od přelidských neštěstí a pohrom chrániti ráčil.

OBECNÍ ÚŘAD VE VINOŘI
OKRES KARLÍN

Na to ujal se slova Páně p. farář Šimon Bejbl, čině zpomínku na dvouholetě působení zvěčnělého vysokorožného p. hraběte Otakara z Černína, († 18/6 86) co starosty spojených obcí, Vinoř Kbel a Satalice, a aby započaté úřadování samostatné obce Vinořské, nyní i na dále výhby žádané bylo.

Načež přikročeno k jednání pořadku.

Jmění spojených obcí obnášelo koncem roku 1890 v úhrnné částce 433 zl 26 v hotovosti a 930 zl 23 na pohledávkách, které bylo dle předpisu přímých daní na jednotlivé obce rozděleno.

Na obec Vinoř připadlo 238 zl 16 v hotovosti a 450 zl 06 na pohledávkách.

Chudinské jmění spojených obcí obnášelo koncem roku 1890 z 186 zl 06 v cenných papírech a hotovosti, které bylo dle počtu obyvatelstva z r. 1890 na jednotlivé obce rozděleno.

Na obec Vinoř připadlo z 946 obyvateli částka 55 zl 70 na hotovosti, z 280 zl v cenných papírech a 142 zl 70 úroku, úhrnem 277 zl 10.

Rozpočet pro rok 1891 vykazoval příjem 170 zl 89 výdaj 1858 zl schodek 1688 zl 89 uhrazen 20% obecní přirážkou k N. přímým daním předepsaným zl 8444 zl 53

Školní přirážka obnášela 8%

Téhož roku usnesením obec. zastupitelstva zřízeno obecní pěcení nákladem 96 zl, osm svítilen po obci nákladem 64 zl a koupena nedobytná obecní pokladna za 136 zl —

Obec měla dle sčítání lidu z roku 1890 = 946 obyvatelů a 102 čísel Domů.

Dne 2 května 1891 odbývalo se v jejich obci sv. biřmování za přítomnosti jeho Eminence p. Kardinála kn. Schönborna.

Uvítání dělo se den před tím slavnostně. U zámku a před čís 43 a 15 byly postaveny slavnostní brány, první nákladem velkostatku, druhá nákladem obce. Ze starostové všech přifařených obcí jeli v povozech na proti až na hranice Kbelského katastru k Vysočanům.

Po bivnování večer učiněn průvod s lampiony před zámek, kde jeho Eminence p. Kardinal byl ubytován, za účastnění se spolku vojenských vysloužilců s hudbou, zpěváckého spolku „Oldřich ve Vinoři, zábavně poučného spolku „Beseda" a sboru dobrovolných hasičů ze Kbela.

Veškerý náklad na toto uvítání obnášel 170 zl–

V Praze obývaná r. 1891 zemská jubilejní výstava, otevřená dne 15 května až do konce října. Návštěva byla ohromná, téměř 2 miliony lidí. Nálada obecenstva neobyčejná, všady český zpěv a hudba. Hromadnou návštěvu výstavy vykonali řeč. sokolní župy na okrášlených vozích chvoji a prapory v národních barvách provázejíce přitom celou cestu, až na výstaviště v Královské oboře národní písně. Výsledkem toho se mnozí z účastenství, byl čistý výnos znamý. Na upomínku obdržela obec zastupitelstvo vydané dílo. „Století práce" které odevzdáno obecní knihovně.

Z dějů hřbitov, který byl zřízen roku 1805, a vysvěcen od Dist. p. vikáře P. Obrzierera, musel býti rozšířen a vystavena mrtvá kaple s bytem pro hrobníka, k čemuž naše obec přispěla částkou 156 zl 21 kr. Vysvěcení nové části hřbitova, stalo se dne 21 září 1891 slavnostním způsobem od Dist. p. vikáře Šilata, a zdejšího Dist. p. faráře P. Šimona Bejvla.

Roku 1892. byl přídělní spis c. k. berní pro zdejší obec 806 zl obecní přirážky obnášely 22% zvláštní 8%

Zhotovení polohopisných plánů svěřeno pro zdejší obec technické kanceláři pp Reiter & Štěpán v Praze za kč 350 zl

Jakožto obvodní lékař se sídlem ve Vinoři ustanoven p. M. U. Dr. Jan Ruml od 1. ledna 1892. kteréhož se již dne 15 února na skoze konkurenci se strany p. Dr. Mahýho vzdal.

Téhož roku řádila po celé Evropě strašně cholera, nejvíce však v Hamburku a Pešti, nejméně v Čechách. Na proti tomu se děly proti rozšíření přísná opatření ve všech obcích

Dne 30 května 1892 stala se děsná katastrofa v Příbramských dolech. Neopatrností havířů, Havelky, Kříže a Hatlce, odhozením kotu, vznítil se důl, tak že 319 osob uhořelo.

Na to činěny sbírky po celých Čechách, čehož se vzejíž obec ujali p.p. Zeithamel a Hofmann a odevzdali c.k. hejtmanství v Příbrami ve prospěch pozůstalých neštastníků částku při 76 zl.—

Též se nesmí opomenouti, že dne 4 září 1890 následkem velikých měsíčních dešťů byla tatková povodeň v Praze, že u Brámka nalezající se vozy v řece, takovou prudkostí hnány byly, že část Karlova mostu, totiž dva pilíře se sřítily, což se každého upřímného čecha bolestně dotklo. Lidský život při tom nebyl ztracen žádný.

Práce s opravou mostu započaté záhy, tak že most dne 19 listopadu 1892 veřejnému užívání, s velkou slávou a vyzvěcení, odevzdán byl.

Roku 1893 byl předpis daní při 8529 zl 89. obecní přirážka obnášela 20% školní 7%, zemská přirážka 60%.

Na uprázdněné místo obvodního lékaře ustanoven MUDr Klein dnem 1 března 1893 prozatímně a roku 1894 definitivně.

K návrhu obec. starosty ze dne 1 března 1893. zřízen sbor dobrovolných hasičů ve Vmoři. K učiněnému vyzvání přihlásilo se 9 zakládajících 34 přispívajících a 12 činných členů.

Cvičiště pro sbor zřízeno nákladem obce za 320 zl—

Na podnět pana P. Josefa Hofmanna ustanovilo se komité pro zřízení obecní knihovny, která také na začátku roku 1894 do správy obecní a veřejnému užívání odevzdaná byla. (69 svazků).

Za příčinou četných demonstrací dne 18 srpna 1893 na staroměstském náměstí v Praze, pak u Strašnic a Olšan kde i vojsko zakročiti muselo, a policejní stráž sečné zbraně použila, byl dne 12 září 1893 vyhlášen pro Prahu, hejtmanství Karlínské, Smíchovské a Vinohradské vyjmečný stav, jímž se svoboda tisková a právo shromažďovací

značně obmezilo. Též bylo porotní řízení na jeden rok pro politické přečiny a zločiny zrušeno.

Dle zdání jednoho mladíka pod jménem Mrva, že jest v Praze tajný spolek pod jménem „Omladina" bylo asi 30 mladíků zatčeno, a po 5ti měsíčním vyšetřování odsouzeno v únoru 1894 k velikým trestům jeden znich až 8 roků žaláře.

Tentýž „Mrva" též „Rigoleto Toscani" zvaný, byl dne 23 prosince 1893 od mladíků 17letých, Dolejala a Dragouna ve svém bytě bídně zavražděn.

Dne 6 listopadu 1893 zemřel v Dymokúrech zdejší majitel panství jeho Excellence p. hrabě Černín Děpold, a byl dne 10 listopadu 1893 s velkou oslavou do vlastní hrobky ve Vinoři pohřben.

Dne 14 listopadu 1893 se předseda ministerstva hrabě Taaffe potřeboval, na jehož místo kníže Alfred Windischgrätz nastoupil.

Co se týče povětrnosti za rok 1891 a 92 byla polnímu hospodářství dosti příznivá až teprve rok 1893 byl příliš suchý. Ceny obilí se mžovaly v stejné výši, žito za 100 kg 7-8 zl pšenice 9-10 zl ječmen 8-10 zl oves v 1891 dostoupil výše až 12 zl za 100 kg. v 1892-3 byla cena 8-9 zl. Následkem sucha 1893 nastala bída o píci pro dobytek, kvůli dobytek byl prodáván za velmi nízkou cenu. Řepy cukrovky se vůbec velmi málo, co znamenalo velikou ztrátu pro pěstovatele.

Kampaň v cukrovaru zdejším byla uzavřena již před vánoci, čímž dělný lid na výdělku mnoho utrpěl.

Brambor bylo vůbec suchou hojnost, cena jich 2 zl za 100 kg.

Ve Vinoři dne 28 března 1894.

Ant. Zeithamel
s. č. starosta

Pokračování

Při volbě obývané dne 27 ledna 1894 zvolení do představenstva a sice za starostu opětně p. Ant. Zeilhamel, za I. páduého p. Ant. Hofman a za II. páduého p. Ant. Hrabě.

Předpis daní byl 866 zl 44, obecní přirážka 12% školní 40%

Za přičinou 25ti letého kněžského jubilea Dist. p. faráře Sm. Bejvla, uspořádalo obecní zastupitelstvo slu posvěcení téhož dne 16/9 894 velkolepou slavnost nákladem 174 zl —.

Roku 1895 byl předpis daní 8735 zl 66. obecní přirážka 12% školní 8%.

Téhož roku se obývala v Praze „Národopisná výstava", návštěva osob čítala přes milion, náklad uhražen úplně. Z obývatelé zapůjčili do výstavy též mnoho starožitností, zač obec. zastupitelstvo obdrželo poděkovací diplom.

Dne 27 února 1895 zavítali do naší obce tři missionáři, (páté pedemptoristé) k vykonání sv. Mise, která potrvala až do 3 března. Návštěva kostela, jakož i účastenství při svěcení kříže na hřbitově dne 5/3 1895, bylo veliké. Posvěcení kříže vykonal veled. světící biskup p. P. Kalous, za assistence pp. pedemptoristů (P. Roller) a Dist. p. faráře S. Bejvla a kaplana Jos. Dvořáka.

Dne 25 března 1895 vyhořelo úplně domovní stavení č. p. 61. při čemž se statečně držel sbor dobrov. hasičů za velení Č. Karouška ml. a vedlejší stavení pod došky čís 60 šťastně uhájili.

Roku 1896 byl předpis daní 9045 zl 83. obecní přirážky 15% školní 25%

Usnesením obecního zastupitelstva ze dne 19 února 1896 zrušen v zdejší obci školní plat, který obnášel za dítko 2 zl 08. ročně.

Téhož roku ustanoven místodržitelem hrabě Gamdenhove.

Přístavba školy provedena na stávajícím domku č. 59 nákladem rozpočtenými za 10072 zl 06 se slevou 15%. a úplně dokončena koncem měsíce září 1896 od stavitele Jana Máry z Úmoře.

Roku 1895 objevila se v létě veliká spousta polních myší, tak zvaných hrabošů, že jakož i nejvíce v severních Čechách. Nadělaly mnoho škod, tak že i se strany úřadů hubení jich nařízeno bylo. V zimě na to se ztratily a více se neobjevily.

Stavěk od roku 1891 až do roku 1896 neprovedeno v zdejší obci mnoho, čís. p. 41 vystavěl roku 1891 p. Václ. Jirina a čís. p. 103 vystavěl roku 1896 p. Václ. Dejl, oficial cukerní Dané. Roku 1897 vystavěl znova vyhořelý domek č. p. 61 Václ. Semerád. Dne 1 července 1897 slavil přátelé majitel zdejšího panství, p. Ostokar hrabě Černín s komtesou Marií knežnou Thunskou v Hevém Městci, návštěvu do zdejší obce bylo těchož dne slav. „nostní, za přátelství mnoho obecenstva. K politování svém mnohém připomenouti, že slavnostnímu komité se dostalo za to — německé poděkování, na korespondečním lístku.

Ve schůzi obecního zastupitelstva dne 3 března 1897 odbývané, byli čís. p. Ant. Zedhauzel a Ant. Hofman jmenováni čestnými občany. Jelikož ale jmenování toto bylo několika členům obec. zastupitelstva proti mysli, vzdor tomu že pro jmenování hlasovali, a sice jen z osobních nákladů, poděkovali se z hora jmenovaní ve schůzi obec. zastupitelstva dne 22 května 1897 za to poctu, a ji nepřijmuli.

Silnice od Satalic k Radonicum byla vystavená roku 1897 a sice nákladem 17000 zl—. Na obec Úmonín připadlo vystavěti 1065 5 metrů v obnosu 5178 zl 33. Na to se dostalo subvence od okresního výboru 2314 zl 10—, a od zemského výboru 550 zl—, ostatní se uhradilo přirážkou.

Za příčinou 25 letého kněžského jubilea, věnoval v 1894 Důst. p. farář Šimon Dejl obnos 200 zl se žádostí, by místní školní rada, až obnoštěn vzroste z úroků na kapitál 300 zl, založena byla školní nadace, nesoucí jeho jméno. Zůstkem aby obdrželi chudí žáci školní potřebnosti.

Na počátku roku 1897 byl Důst. p. farář Šim. Bejbl povýšen za kníž. arcib. vikáře.

V měsíci květnu 1897 zemřel v Praze bývalý policejní komisař Bedřich Schnell ve věku 80 roků, zanechal po sobě značné jmění, téměř 200.000 zl. které v poslední své vůli. Ústřední matici školské věnoval tím, by zvláště vydržovány byly české školy ve smíšených krajinách, ústřední maticí školskou založených.

Dne 5 dubna 1897 vydal předseda ministerstva hrabě Badeni jazykové nařízení, když že se mají v celých Čechách a na Moravě provádětí rovnoprávně úřední záležitosti, nejen na venek, ale i ve vnitřní službě. Nařízení to nepotěšilo Němce v Čechách, Děčíně, Liberci a j. D. tam měrou, že v tamních městech český lid týrali, zavírali, a v Krajském okresním soudu sledovali tak, že se čeští poslanci museli potázati místodržiteli resolucí s vyzváním, by úřadům povinnost svou konala, a proná. sledování čechů přitěž učinila.

Povětrnost polnímu hospodářství byla v roce 1894-5-6 dosti příznivá, ceny obilí se udržovali v stejné výši jako roku 1893. Cena cukrovky byla 80-85 za 100 kg, následkem nízké ceny cukru surového a sice 11 zl za m. cent. Rafinády na proti tomu se udržovala v ceně 34 až 35 zl. Rok 1897 byla povětrnost nepříznivá, na počátku jara (29/3) přišly veliké deště, tak že obilí jí i na stojate vzrostlo. Řeky vystoupily z břehů, a zatopily široká okolí, čímž škoda do sta tisíců způsobená. Ceny obilí jakož i moukly stoupily až o 4-5 zl na 100 kg. pšenice v srpnu za 100 kg měla cenu 13 zl, žito 9 zl, ječmen 10 zl oves 8 zl. Ovoce jest po skrovnu.

V měsíci prosinci 1898 dosáhla pšenice ceny 16 zl — mouka čís 0. = 26 zl. — Brambory za 3.50 q

Následkem pádu ministerstva „Badenova“, vzniklý v Praze veliké nepokoje proti němcům a židům. Demonstrace nabyly takového rázu, že bylo dne 2 prosince 1897 vyhlášeno stanné právo pro Prahu, sousední okres Karlínský, Smíchovský, Vinohradský a Žižkovský. Vojsko užilo víceméně střelné a sečné zbraně, mnoho lidí bylo poraněno a uvězněno na delší dobu. Stanné právo potrvalo až do konce měsíce ledna 1898.

V téješí obci se konaly nové volby do obecního zastupitelstva dne 5 ledna 1898.
Dříve ještě než nové představenstvo činnost svoji zahájilo, vzdalo se dosavádní představenstvo dobrovolně svého úřadu dne 14 prosince 1898.

Končím dnešním dnem s poznámkami v této pamětní knize s přáním, by nové představenstvo obecní se dočkalo a shledalo lepších vědění a uznání než dosavádní.

Ve Vinoři dne 13 prosince 1898.

Ant. Zeithamel
starosta

OBECNÍ ÚŘAD VE VINOŘI
OKRES KARLÍN

1898 Jak již na předchozí schuzi bylo poznamenáno, vykonána byla ve příčině
věci dne 5. ledna r. 1898. volba nového ob. výboru, při níž zvoleni byli: za I. sbor:
pp. P. Šimon Bejvl, farář a vikář, Jindřich Chawát, stupec, MDr. Jos. Chmel, okresní
lékař, Emil Uhlíř, účetník cukrovaru; za II. sbor: pp. Ferd. Č. Holinka, učitel,
Ant. Hrabě, rolník, Ant. Kotrlecký, rolník, Ant. Šrba, rolník; za III. sbor: pp. Kaj.
Altmann, tkadlec, Fr. Bubeníček, sedlář, Jan Sam, truhlář, Fr. Nedvídek, kovář;
vedle nich zasedali ve výboru zároveň zástupcové hlasů virilních: za cukrovar p. Ant.
Hopman, zlatkář, a za velkostatek postupně pp.: Hynek Skorpeginský, ředitel,
Vlad. Kohoutek, správce, a Fr. Hroněk, účetní.

Volba představenstva vykonána byla dne 22. března téhož roku, při níž starostou
zvolen p. MDr. Jos. Chmel, I. radním p. Ant. Šrba a II. radním p. Fr. Nedvídek.
1898 Představenstvo toto po vykonaném úředním slibu převzalo dne 22. dubna téhož
roku za intervence c. k. vládního komisaře od bývalého II. radního p. Ant. Hraběte
veškeru správu obecního inventáře a tím zároveň nejvyšší i řízení obecních záleži-
tostí.

Počátek úřadování jeho byl velice obtížný. Předešlý p. starosta – patrně z
rozmrzelosti, že při nových volbách nedostav se ani do výboru, úplně propadl –
zadržel za sebou všechny úřední knihy, jichž k nepřetržitému vedení obecní
agendy nejbytně jest třeba; tak mimo jiné zapomněl neodvedl novému ob. před-
stavenstvu jednací protokol, hlavní knihu a deník, a nevydal knih těchto
ani na úřední zakročení okresního výboru ani na vyzvání c. k. okresního hejtman-
ství. Domníval se snad, že uvede tím nové ob. představenstvo do zmatků a
rozpaků, z nichž nedovede vyváznouti, v čemž ovšem velice se mýlil. Zástupci
starosty u vedení ob. agendy, ob. výboru Ferd. Č. Holinkovi, způsobil tím sice kus
nepříjemné práce – ale to také bylo vše; ve čtvrt léta bylo zase vše v pořádku a vše
v nejlepším chodu.

Přistupujíce ke stručnému vylíčení událostí a činností ob. představenstva
a zastupitelstva v uplynulém půlletí, poznamenáváme, že omezíme se při tom
toliko na věci nejdůležitější a nejvýznamnější, a to především na věci místní,
události širšího významu politického – jak snadno pochopitelno – většinou po-
míjejíce.

Mimochodem snad zmíníme se o událostech takového posledního druhu mlčením
1898 pominouti nemůžeme –: jest to především úkladné zavraždění J. V. císařovny
Alžběty dne 10. září r. 1898. a památné 50leté panování J. V. císaře Františka

Josefa I. dne 2. prosince r. 1898. O obou těchto událostech – prvé tak hlubokou zármutek vyvolávající a druhé tak vysoce povznášející – promluvil ve schůzi ob. zastupitelstva dne 16. listopadu r. 1898. doporučujícím způsobem velectěný p. vikář Šimon Bezděk, k jehož návrhu vyslovilo ob. zastupitelstvo – pokud prvé události se týče – svůj nejhlubší žal, a pokud události druhé se týče, usneslo se korporativně zúčastniti se dne 2. prosince r. 1898. slavných služeb Božích, což také se stalo.

Přistupujíce nyní ke stručnému vypsání nejdůležitějších místních událostí posledního půlletí, předevčím s potěšením konstatujeme, že podařilo se ob. zastupitelstvu v období tom značnou měrou rozmnožiti obecní majetek, a to tak, že dosavadní ob. domky čp. 51. a 96. po usnesení ze dne 29/12 900. a 20/2 01. byly prodány (onen p. Václ. Reichlovi za 1000 K a tento p. K. Pavlíkovi za 2400 K) a na místě nich na základě usnesení ze dne 29/2 900. a 30/1 01. zakoupen jeden dům větší, a to čp. 97., od p. barona Lad. Suttnera, c.k. rytmistra, za cenu 12.000 K. Jest to koupě velice výhodná, jelikož za cenu velmi mírnou získala by obec solidní prostranný dům se služným dvorem a zahrádkou, v němž umístiti může vše, čeho potřebuje – t.j. ob. kancelář, byt pro strážníka, věznici, umrlčí síň a stáj na slídkačku, a jelikož několik místností vybude, jež dobře bude moci pronajmouti. A nadešla-li by někdy později vhodná doba, jež připustila by zřízení dětské opatrovny – i ta v domě tom dobře bude se moci umístiti. A co přitom nejdůležitější –: obec získala služný obecní dům a na poplatníchro neuvalena koupí ton nižádná mimořádná vydání, neboť dle usnesení ze dne 29/12 910. uhradí se kupní cena nového ob. domu jednak pokladničními přebytky rozpočtem nepředvídanými, jednak penězi obdrženými za staré ob. domky a konečně doplatky ob. dávek za r. 1898. a 1899., jež – jak předpokládati lze – zdejší okresní soud po vyřízení svých recursů prohlášení výdělkové za znemožnění dva roky potrvání bude dodatečně zde složiti.

1898

V téměř období zaplacena částka 6000 K, jež předešlé ob. zastupitelstvo na stavbu okr. silnice Katalicko-Radonické v „Okr. hosp. zál. v Kutné" při vypůjčilo, takož i podstatným vyjednáváním přeskmány konečné účty přeložky, jež stavěly se v cestě provedení kanalisačního pořádku okresní silnice. Pokud týče se provádění půdních komunikací v obci samé, dlužno poznamenati, že nadějný počátek učiněn vystavěním řádné silničky v uličce podél Martinovských, vedle čehož usneseno, aby také prostorná cesta od domu pí. Anny Linhartové k okr. silnici Vinořsko-Radonické podobným způsobem řádně byla upravena.

Pokud týče se stavební úpravy celé obce, t.j. pokud týče se předmětů půdního, místního pomístního průmyslového polohopisného a regulačního plánu, pokračováno

se strany ob. zastupitelstva nové jednání; a to proto, poněvadž plán předešlým ob. zastupitelstvem schválený – avšak z výšinou potvrzení nepředložený – místních poměrů nevěchtil, následkem čehož objednalo nynější ob. zastupitelstvo u inž. Jos. Brzáka v Karlíně nový náčrtek reg. plánu, na jehož základě – po náležitém prozkoumání a upravení – bude snad konečně lze opatřiti plán definitivní, kterýžto nesnadnou úlohu provésti přistavuje se ob. zastupitelstvu nejbliže následujícímu.

V zájmu veřejného zdravotního podniknuty dva důležité kroky:

1. zasypána louž v panském dvoře – a

2. provedena směrem od Charvátů ke škole stavba krytého kanálku na místě bývalé otevřené stružky, jež z panského dvora podél silnice se táhla, a jež nemálo než zmíněná louž veducí k smíšenými výpary otravovala.

O odstranění těchto zdravotních závad – zejména pokud zmíněné panské louže se týče – obzvláštní zásluhu si získal p. správce Václ. Kohoutek.

1900 Dnem 1. ledna r. 1900. zastavováno po usnesení ob. staroství ze dne 3/12 99. následkem zrušení jazykových nařízení vykonávání t. zv. přenesené působnosti, kteréžto posloužilo vedle významu politického má – zejména pokud vybírání daní se týče – též svůj důležitý význam smírný, spočívající v tom, že lidem nedůvěřivým a pomlouvačným, jichž nikde nebývá nedostatek, vpadá záminka ob. starostu podezírati, jako by snad vybrané daně za sebou padržoval a jiným si vypomáhal, jak povětšinou zde onde skutečně se děje.

Blížíce se ku konci správy své, poznamenáváme ještě, že ob. zastupitelstvo dle možnosti rádo a ochotně přistupovalo příměřenými částkami k účelům národním a humánním; tak zejména zaznamenáno příspěvky a dary na Ústřední Matici školskou, na české škole v Jarošově u Žďáru, na Vlastenecký muzejní spolek v Olomouci, na Riegrovu nadaci pro podporování chudých českých studujících, na České dětské nemocnici v Praze, na Ústav sv. Josefa na Vinohradech, pro opuštěné a opuštěné dítky, na Spolek ku podporování a zaopatřování propuštěných trestanců v Praze atd. Sem zařaditi dlužno též usnesení ob. zastupitelstva ze dne 1. června t. r. jímž aspoň částečně bylo vyhověno o starobní zaopatření místního ob. strážníka Václ. Němce, a to pojištěním u Ženského pojišťovacího fondu císaře Františka Josefa I.

Tím končíce záznamy a v nejbližší budoucnosti i úřední činnost svou, s uspokojením zajisté zaznamenáním na místě konce vzpomínáme, co v poslední schůzi nynějšího ob. zastupitelstva dne 1. června t. r. p. Janem Mannem

?

za všeobecného souhlasu přítomných veřejně bylo konstatováno, že dosavadním působením podepsaného starosty zavládl mezi dosavadní obcí a posledními třídami žádoucí poměr a mír – i nemáme jiného přání, než aby v zájmu zdárného vývoje naší milé obce tento žádoucí poměr a mír i nadále šťastně byl udržen a zachován. –

Ke Dvorci, dne 9. června 1901.

Uč. Ferd. Č. Holinka
člen výboru a ob. tajemník.

Dr. J. Chmelík
starosta

Po dvaceti letech.

Od posledního zápisu událostí ve Vinoři uplynulo celých 20 let. Až do roku 1914 není vlastně zaznamenati zvláštních příhod, mimo změny některých osobností ve správě školy, farního úřadu a obecní samosprávy, které nastaly úmrtím vedoucích osob (občanů: Fran. Hykeše, P. Šimona Bejvla a Ant. Procházky), kteří po mnoho let svá místa zaujímali.

Mobilisace 1914

Ale když dne 27. července 1914 za všeobecné mobilisace povolání všichni muži, podléhající vojenské povinnosti do zbraně, nastaly odtud jako v životě veřejném, tak i soukromém, rodinném, značné změny. S přibývajícím počtem povolaných vojínů, nastala potřeba opatřiti potravinu, prodně a proto potraviny stále vzdražovány, zejména když rekvisicemi a nuceným odváděním obilí – se zásoby v obcích značně zmenšily. Nastal nedostatek potravin, ale k tomu též nedostatek pracovních sil. V první době, kdy odešli jen občané nejmladší, nebyl ještě úbytek tak patrný, jako později, když povolání nejstarší branci, když za odešlými otci i otcové museli opustiti rodiny. Tak mnozí je nahrazovali i v těžkých pracech žní, sklizně i dělí, ale výroba nejnutnějších potřeb nebyla úplně zastavena. Nastal nedostatek potravin i mléka (následkem odvádění hovězího dobytka) a vzdražování i ostatní potřeby následkem nedostatku pracovních sil.

Cena potravin.

Jak během války vzdraženy potraviny, naznačuje bylo číslice: 100 kgr. obilí stálo roku 1913. nejvýše 20–24 Kč, po válce 180 K rak. čís., roku

1921–1920 Kor. čslov.
Jeden kůň r. 1913, 300–500 kor. rak. čs. – r. 1920, 20.000 kor. čsl. – 1 kg masa hovězího r. 1913, 120–130 hal. r. č. Roku 1918–19 až 32 kor. čsl. 1 pár bot před válkou 12 kor. r. č. Roku 1919 až 350 kor. čsl. 1 košile roku 1913–2 kor. r. č. Roku 1919–150 kor. čsl.

Přídel pobraviv d. j.

I bylo nutno přivěbovati jednotlivcům jen nejnutnější množství pobravin poukázkami na chleba, cukr, omastek, ba i na mýdlo a konečně i na palivo, jehož bylo již tak málo, že musela být vyučování ve školách přerušeno na celé dny. V naší obci bylo toto omezení dílu starostlivosti zdejší školní a obecní správy – co nejkratší. Bohužel, že i vyučování na pokračovacích školách, dosud nebylo zahájeno.

Stát spotřeboval na válčení obrovské sumy peněz. Z úhrnné částky 208 miliard dolarů (za 70 kor. čsl.) připadá na Rakousko-Uhersko 20 miliard dolarů. Shánění tudíž peněz válečními půjčkami několikanásobně vydání prostředních dřívějších dob, zemských i obecních veličin. Občané nuceni, aby upisovali, aby v onom neslýchaném vraždění mohlo být pokračováno. Je nevyčíslitelno lakotka, že na počátku války projevovala v obci osoba, která má hlásati lásku k bližnímu i k nepříteli, zvláštní potěšení nad tím vzájemným se nenáviděním.

Válečné půjčky.

Obchod výměnou

Drahota vzrůstala. Leč ani za nejvyšší nabízenou penízy nebylo možno zboží nakoupiti. Potravin i jiných potřeb nestálé nabývalo. Zavládla všeobecná bída. Všelikými nadvrátkami jim zdravotní stav občanstva ohrožován. Z Prahy docházeli k nám občané, domnívajíce se, že na venkově spíše nalezou potravin a donášeli vše možné k výměně. Za hrsť mouky, brambor, neb mléka, nabízeli prádlo, šaty a j. Nalezli u mnohých soucitné, ale bohužel někdy i tvrdé srdce spoluobčanů.

Nemoce

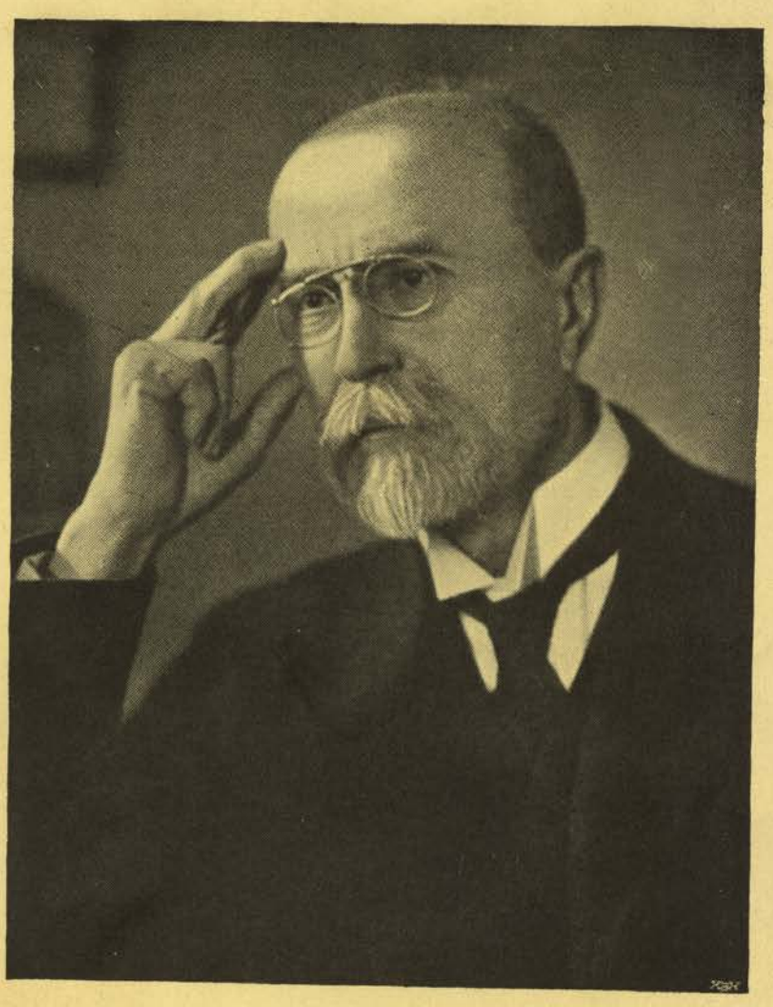
Následku dlouhé války, jako jinde projevily se i u nás nemocemi, které hlavně v posledním roce války řádily krutě, takže nebylo rodiny, která by nebyla utrpěla ztráty následkem zhoubných nemocí (úplavice, španělská chřipka), neb ubráceným v tom nešťastném čtyřletém válčení.

28/X. 1918

Když pak dne 28. října 1918 prohlášen Čechy, Morava, Slezsko a Slovensko republikou Československou a v čelo její postaven president Tomáš Garik Masaryk, zaplesalo každé srdce občanské.

Všeobecná radost rozhostila se v našich rodinách, pokud to smutek po ztracených členech připouštěl. Vždyť jsme se těšili nadějí na příští volné, svobodné žití ve svém státě ~~to-~~

slovanském.

T. G. MASARYK.

V roku 1919. – v červnu – došlo ku volbám do obcí dle všeobecného, rovného a tajného práva volebního, kde poprvé volily ženy. Přestal tu rozhodovati rozdíl majetkový, nastala rovnost hlasů a jen počet příslušníků poli- Volební právo

lických stran rozhodl a to ve prospěch většiny lidu.

Tím nabyla správa obce jiné barvnosti. Zvoleno 15 zástupců obce z počtu méně než 1000 hlav (928 r. 1919)

Zvolení pak bylo občané: za stranu národně sociální šest: Občan jos. ~~Stella~~ Stella, Petr Přuška, Václav Fridrich, jos. Suchopárek, Václav Mika, Václav Žižek; za stranu sociálně demokratickou pět: Obč. Fran. Hladík, Fran. Maršíček, Fran. Černý, Fran. Kreibich, Václav Weiss. Za stranu národně demokratickou dva: Obč. Fran. Hroněk, jos. Hradec; za stranu republikánskou českého Švenkova dva: Obč. Jos. Hofman, Ant. Hrabě.

V první schůzi obecního zastupitelstva zvolen starostou obce obč. jos. Stella, jakožto zástupce dosavadního starosty Dr jos. Chmiho.

Zámek Černínův

Po dobu války i po přechodu zůstal zdejší zámek opuštěn. Nebylo myslitelno, aby jeho dosavadní majitel Otakar Černín, bývalý rakouský ministr zahraničních záležitostí a osobní přítel sbrůjce všeho toho válečného zla, býv. císaře Viléma II., jakož i býv. rak. uher. císaře Karla, ale pobytek r. 1921. na pozvaništi diplomatickém pozvaného českého pána Diviše Černína z Chudenic — se objevil mezi

mezi našim lidem.

Opuštěný zámek obydlen pak nařízením ministerským l. xx. anglickými pannami, jejichž budovy na místě pražském ministerstvo potřebovalo pro účely státní. Tak se stalo, že onen vzdělávací ústav, navštěvovaný zámožnými, ponejvíce českými dívkami loketka bez vědomí obce se dostal do zámeckých místností. Tehdy, ovšemže jen následkem mírumilovnosti zdejšího občanstva, ztratila obec příležitost ku nabytí vhodných a velice potřebných místností jako bytů pro učitele, sálu ku přednáškám a jiným osvětovým podnikům. Tak zámecký je zase nepřístupný občanstvu.

Rok 1921 přinesl trochu více ruchu do obce. Bylť rokem sčítání lidu (15. února) a tu upozorňováno občanstvo při různých přednáškách, novinami a různými letáky, že dne 28. října 1918 nebylo úplně osvobozeno a že záleží na občanech samých, aby se zbavili i druhého pouta, jež omezovalo jeho svobodu svědomí. Následek se dostavil a velká část občanstva vystoupila z papežské církve římsko-katolické. Část zůstala bez vyznání (187), jiní přistoupili do husitské církve československé (252), v římsko-katolické zbylo 570 osob z 1023 osob v níž čas zjištění.

Husité proti-římské.

Církev československá.

Sloupinci církve československé, nemající žádného útulku, ani podpory, žádu, uchylovali se pod klenbu nebes, později pak v zimních měsících bylo jim dovoleno ve školních místnostech kanalu přednášky a úkony náboženské.

Pomník padlých

Na poli válečném, neb následkem válečných útrap v cizině neb doma zemřelo 36 vinařských občanů, jichž jména zvěčněna na pomníku s nápisem:

„Sourodáci, muži, otcové,
dluží vašich zapomenouti nemohou věkové.
1914 - 1918."

Jos. Bubeníček, Jos. Bubeníček, Franc. Černí, Václ. Daněk, Franc. Douda, Václ. Fabián, Franc. Hájek, Václ. Husák, Jos. Havlík, Emil Klíčnar, Franc. Kolář, Bohuslav Kanta, Karel Kožera, Václ. Kypta, Franc. Maděra, Ant. Macháč, Josef Pabras, Karel Putík, Ant. Semecký, Karel Soukup, Franc. Stella, Jan Stella, Franc. Šiva, Ant. Svoboda, Ant. Sýkora, Franc. Šašek, Ant. Turek, Franc. Tůša, Petr Veverka, Karel Žák, Eman. Holeček, Ant. Taleta, Šimon Reichl. 136

Pomník ten postaven přičiněním a hlavně podporou obce před hřbitovem nákladem 32.000 Kč. K tomu přispěla obec 10.000 Kč, ostatní sebráno mezi občanstvem. Při té příležitosti naskyt-

ly se nevčleňované obličce slavebnímu výboru, neboť jim vyhlédnutý pozemek byl vyměněn za služpci záležitosti obč. Hraňkem a P. Sbránským, že jim rozhořčené občanstvo se chystalo odstraniti sochu lžisvatého Jana Nepomuckého na bolo místo pomníku padlým postaviti. Bohužel ta bojová nálada brzy pominula a k tomu již dávno žádanému odstranění lžo zosobněné lži nedošlo, když zmíněni dva občané na pokyn s vyšších míst museli se spokojit s dvanáctinou jimi původně požadovaného peníze a mimo to, že obecní zastupitelstvo bylo varováno, aby přes nátlak pamětkového úřadu ničeho nepodnikalo v příčině sochy Nepomuckovy.

Podstavek padlým zhotoven sochařem Stud. Kobilkou z Prahy.

Zákon ze dne 22. července a nařízení z 5. listopadu 1919. ukládá obcím vydržovati veřejné knihovny. Ve vsdější obci byla již od mnoha let dobrá početná knihovna i bylo ono nařízení pobídkou obecnímu zastupitelstvu, aby knihovnu rozšířilo. Věnovalo k tomu účelu již na rok 1920 peníz 1.000 Kč, aby takovouto každoroční dávkou mohla být knihovna udržována a nový- Obecní knihovna.

mi díly obohacována. Koncem r. 1921 čítá 500 dobrých knih, umístěných počátkem r. 1922 v rozsáhlé skříni, pořízené nákladem 2040 Kč.

Ve smyslu zákona ze 7. února 1919. pořádán místní knihovní radou (jelikož místní osvětová komise neprojevovala žádnou činnost) r. 1921 lidovýchovný kurz šiřitelský. Přednášeno úhrnem 57 hodin. A to: zeměvěda, český pravopis, počty, přírodověda, člověda, včelničtví, samospráva a výklad zákonů. K tomu se ochotně propůjčili občané: Žmo, Kupka a Kunstovný (dílo dva ze Kbel), Dr. Lechner, Skála, Vesmídal a Šobra. Návštěva s počátku velmi četná, později za pamých dnů letních značně ochabla, až se ustálila na 30 posluchačích, kteří též obdrželi vysvědčení o pilné návštěvě. Ve škole dětem vypravováno pohádky se světelnými obrazy. Mimo to pořádáno několik přednášek s promítanými světelnými obrazy: M. Jan Hus, K. Havlíček Borovský, o nemocech domácích zvířat (dvakrát s líbezným brněnského zvěrolékař. ústavu, ochotou p. asistenta Šobry) a j. slušně navštívené.

Lidovýchovný kurz

Světelné obrazy

V letošním roce obecní zastupitelstvo, aby částečně odpomohlo bytové nouzi, která se

Nadstavba obecního domu.

Vinoři již dávno panovala a aspoň na čas zaměstnala několik občanů, kteří se marně shá-něli jinde po výdělku, zvýšila přízemní část obecního domu a pamohla tím dvěma rodi-nám ku skromnému přístřeší.

Osvětlení ulic.

Jelikož není naděje, aby v dohledné do-bě došlo k elektrisaci obce, zavedeno opět osvětlení ulic petrolejovými svítilnami. Na návsi umístěna litinová svítilna na složáku.

Sociální péče obce.

Sociální povinnost ku svým zaměst-nancům vyřídila obec tím, že jim upravi-la služné, pojistila je pro případ nemoci i zajistila jim výslužné. Chudí přísluš-níci ubytováni a to někteří v chudobinci, jiní v obci a podporováni pokud to jim stav pokladny dovolával.

Pojištění ob. majetku.

Pojistné z budov obecního domu zvýše-no dle mnější její ceny na 50.000 Kč, ha-sičské náčadí a obecní inventář na 20.000 Kč. Pojistka z povinného ručení celkem na 30 tis.

Pokrokové.

Hnutí pokrokové přece jen někdy proka-zí v obec. zastupitelstvu. Tak se stalo, že si ono zakázalo, aby bylo vráno k jakým-koliv náboženským obřadům církve římsko-katolické. Vymohlo si pak na druhé stra-ně, že jest mládež československé církve vy-učována ve svém náboženství.

Půjčky

Válečné půjčky, jichž bývalé obecní zastupitelstvo upsalo za 35.000 K. r. m. musely býti zabezpečeny bohužel navou 75% dávkou při čtvrté státní půjčce republiky československé. Na půjčku republiky upsáno 8.000 Kč.

Knoblíkální práva.

V roce 1921 svedlo obecní zastupitelstvo o výsledkem zápas o právo užívati výtěžku z obecního majetku čís. kat. 200, jehož až dosud užívali jenom někteří občané, tak zv. knoblíkálisté. V důsledku zákona přišli o své právo 29. ledna 1927, jelikož nuplatili dosud žádných obecních přirážek. Ponévadž veškeré rekursy se sbory knoblíkalistů byly bezvýsledné, získala tím obec přes 2.000 Kč ročně na obecních přirážkách.

Obecní dávky.

V tomto roce zavedem též a vybírají se dávky: z uvádování, dávka stavební a z lihových nápojů.

Obyvatelstvo a domy.

Obyvatelstva čítá obec vinořská koncem roku 1921 — 1028 duší. Budov po přečíslování 148.

Spolky.

Místní spolky ve Vinoři jsou: sbor dobrovol. hasičů, Zábavně poučný spolek Švanda, Spolek zahradníků a malovolníků, Společenstvo živnostníků, k jemuž přibyla v únoru 1922. Tělocvičná jednota Sokol.

1922

Aby byl poskytnut východek četným nezaměstnaným občanům vinořským, počalo se stavbou uličních stok (kanalisací) a pravedena část kanalisace od obecního domu k erární silnici. Kanalisace.

Zřízen sad kolem pomníku padlých. Sad

Vyjednáváno s několika občany o koupi pozemku na stavbu obecního domku, v němž by byli ubytováni ženatí učitelé, ale již jednou tak naléhavá potřeba byla odkládána. Pro různé názory v této záležitosti došlo ke neshodám v obecním zastupitelstvu a konečně dne 9. března k jeho odstoupení. Obecní dům

Půl roku trval stav nečinnosti, až 1. září téhož roku jmenována správní komise, jíž předsedal občan V. Douša a jejímiž dalšími členy byli obč.: P. Pušlička, V. Fridrich, J. Hofman, J. Dvořák, Aut. Bubeníček a Jar. Kuchař. Správní komise.

Jelo obec pražská činila nároky na koupi vinořského velkostatku, dal pak na vinořský zámek, nebyla na tomto velkostatku dosud provedena parcelace pozemků dle zákona o pozemkové reformě. Velkostatek.

Koncem roku počala se řešit otázka elektrisace obce a než rok uplynul, uskutečněna tak dalece, že je být elektrovodná po obci provedena a obec i jednotliví Elektrisace.

slavení jsou elektricky osvětlována, že může
síň býti již nyní zčásti napájena proudem,
stalo se ochotou mnějšího starosty obč. Hof-
mana, který svůj stroj k tomu zapůjčil.

1923

Počátkem roku toho (13. ledna) přejalo
opět správu obce nové obecní zastupitelstvo —
18 členné, stav obyvatelstva přes 1000 duší —
sestavené bez voleb, dohodou politických stran,
Obecní zastupitelstvo které zvolilo starostou občana Jos. Hofma-
na, náměstkem obč. Jos. Stelbu, do obecní ra-
dy obč. Fr. Hladíka, Stan. Chytku, Václ.
Doušu a Jar. Kuchaře. Ostatními členy za-
stupitelstva jsou obč.: Václ. Deyl, Frant. Ned-
vědek, Václ. Šnajberk, Jos. Janda, Frant.
Pulík, Petr Přeslička, Jan Plesnivý, Josef
Suchopárek, Jos. Holub, Kar. Berenda, Franc.
Zíbný, Václ. Zítek.

Pokračov. v kanalisaci. Aby se čelilo v nezaměstnanosti,
usneseno, aby se hned pokračovalo ve stavbě
kanalisace a to pod státní silnicí pražsko-
brandýskou.

1924

Počátkem roku 1924, 10 února, vzruše-
ní byli všichni poctivě republikánsky smýšle-
Wilson jící občané zprávou o úmrtí amerického stát-
níka Woodrowa Wilsona, jenž se tolik
zasloužil při tvoření našeho státu.

Elektrisace obce dospěla počátkem 1924 tak daleko, že bylo možno od 1. února částečně obec osvětlovati proudem dodaným stavbou obce za paušální poplatek stanovený. Když pak dodávky odběratelům proudu elektroměry (za poplatek 4 Kč, později 3 Kč měsíčně) osvětlována od 1. února kvelna obce v části staré Vinoře úplně (poplatek 4 Kč za 1 kilow. hodinu) až na několik málo domů, jichž majitelé se dlo vymoženosti zcela zřekli. Elektrisace.

Koupí pozemků (1 □ za 6 Kč i s výlohami) od velkostatku Černínova získána pro stavbu rodinných domků plocha počínající k. sv. písečníkem a končící u dětského háje a v témž roce počalo též se stavbami. Stavební plocha.

Písečník samotný (výměr 1136 □), do něhož snášeny dosud jen odpadky z domácností, prodán celé tělocvičné jednotě „Sokol", která zde spolek, použivši peněz za podíl od obce vinořské, místní školní rady, různých příspěvků a svých členů, také za spolupráce těchto, postavil ještě v témž roce 1925 a v září otevřel tělocvičnu s přilehlými potřebnými místnostmi. Při kopání písku objeveno několik popelnic i kostec. Sokolovna.

Nových domů v dlo nové čtvrti jest konáním r. 1925 celkem 25. Novostavby.

Již roku 1924 přikročeno ku stavbě silnice k Přezleticům, čímž docíleno přístupu k Silnice

šilo čtvrti a řádného spojení od silnice pražsko-brandýské tak, že ani těžké povozy nemusí již více zajíždětí až k cukrovaru při jízdě do Přízlelic nebo zpět.

Nová Vinoř — Závarem rozmohl se stavební ruch na pozemcích vinořských ležících bezprostředně u Satalic, kde již r. 1921 povstala nová čtvrť, jež činí koncem r. 1925 – 50 čísel.

Jsem zavedeno elektrické osvětlení a používání elektr. proudu k motorickému pohonu.

Počet domů — Těmito stavbami a očíslováním budov v obci dosud bez čísel jsoucích, dosaženo koncem roku 1925 ve Vinoři počtu 217 budov. Tím se počet budov v posledním čtvrtstoletí docela zdvojnásobil.

Obyvatelstvo — Počet obyvatel pak dosáhl cca 1100 hlav.

Pokračov. šk. — Počátkem školního roku 1924-5 docházi letošně k opětnému vyučování učňů na pokračovací škole, jejíž činnost byla válkou přerušená.

1925 Kanalisace — I kanalisace rozšířena opět o část od obecního domu k silnici pražsko-brandýské a v r. 1925 o potrubí od čela silnice k čís. 9 až k ulici pod kostelem.

1925 Volby — Dne 15. listopadu 1925 konány volby do národního shromáždění, do poslanecké sněmovny i senátu. Dosáhly-li pak strany, jež měly své kandidáty, čeho výsledek?

	Poslanecká sněmov.		Senát
Národní demokraté	83	hlasy	74
Českoslov. socialisté	237	"	208
Sociální demokraté	84	"	75
Strana republikánská	30	"	26
" lidová	44	"	41
" národ. práce	15	"	10
Čsl. strana živnostenská	75	"	66
Kommunisté	136	"	110
Neodvislí komunisté	1	"	—
Strana agrární	—	"	1
Bund der Landwirte	—	"	2
	705 plat. hlasů		613

Ze 779 oprávněných voličů ~~voličů~~ nevolilo 68 při volbě do poslanecké sněmovny. Ze 662 oprávněných voličů do senátu, nevolilo 44.

Dodatky

1919

Na počátku r. 1919 zemřel ředitel zdejšího cukrovaru p. Václav Jiřina, který-žto Cukrovar
hned při svém nastoupení r. 1872, kdy za finančního rozvratu na burzách se sbrouti-lo mnoho slabých cukrovarů – se přičinil o to, že závod jím řízení nepřešel do rukou nečeských, že se snadno snažili zástupcové bývalého hraběte Černína. Přece však dosáhli toho, že se stal Černín (Czernin)

majitelem Líně polovice závodních akcií.

1925

Činovníci v obci

V r. 1925 zemřeli občané: p. Kajetán Altman, obchodník a p. Alois Zvěřina, revident v cukrovaru, kteří Líně půl století zde žili a v obecním zastupitelstvu a místní školní radě působili.

Zámek, dvůr

Počátkem letošního roku přešel vinařský zámek s přilehlými pozemky, dvorem i parkem v majetek p. vrchního ředitele Živnostenské banky v Jindř. Bělohrádka. Dvůr panský má v nájmu zdejší cukrovar od r. 1922, po „České zemědělské společnosti pro zpeněžení dobytka", která se nájmu vzdala. Dvůr labelský, k Líně panství přináležející, najal cukrovar již v roce 1909.

Knihovna.

Obecní knihovna čítá dnes Líně 900 svazků.

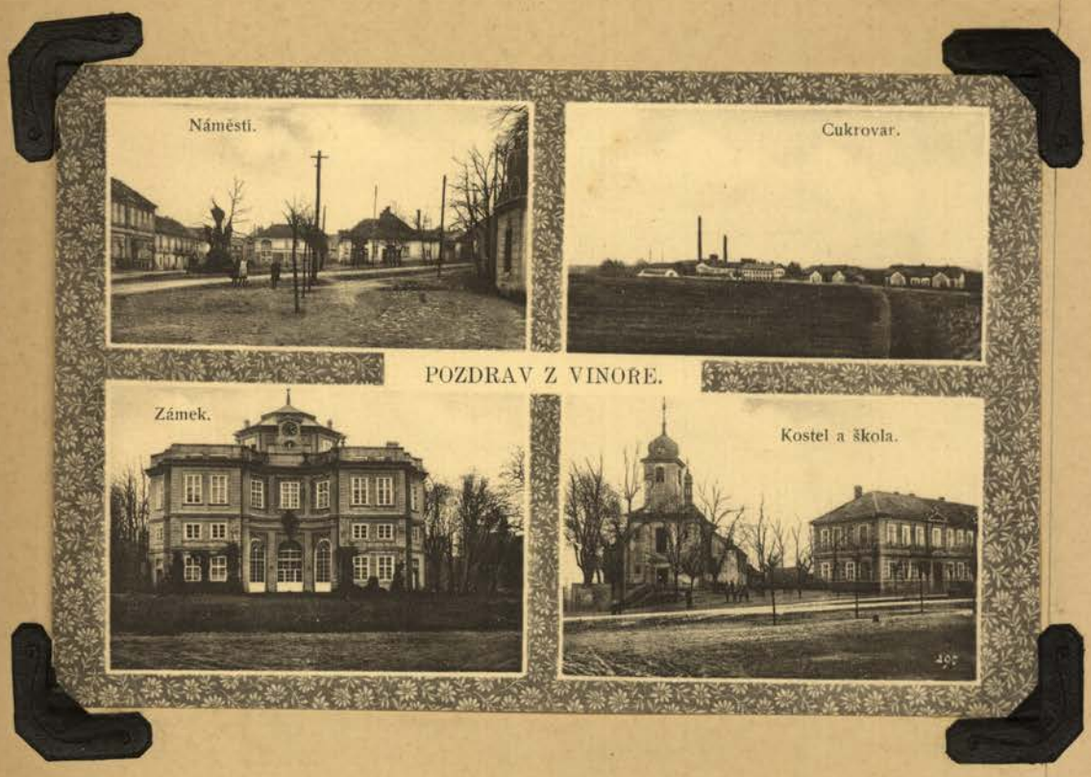
zapisovati

Končíce svoje zápisy, přeji svému nástupci, aby měl příležitost hodně radostných zpráv o záležitostech občanů i veřejného dobra se týkajících, které by svědčily o tom vždy, že v obci vždy dále dobře pokračují, že občanstvo je uvědomělé, že má vždy smysl pro pravdu, spravedlnost a humanitu.

Ve Vinoři 9 dubna 1926.

Jar. Chmelík
tehdy. vědník jakožto v.v.

Rok 1926.

Kronikář

Po inženýru Ferdinandu Ohmelíkovi byl zvolen kronikářem obce František Kožlík. Stalo se tak na návrh obecní rady ve schůzi obecního zastupitelstva dne 15. května 1926.

Kronikář je definitivním učitelem ve Vinoři od 1. července 1925. Před tím působil jako exponovaný na Slovensku. Od září r. 1919 byl správcem státní lidové (obecné) školy o deseti třídách v Handlové, správcem dvojtřídní školy malířské a trojtřídní školy učňovské.

Místo ve Vinoři dostal ku své žádosti v roce 1923. Ale teprve v roce 1925 byl po

třech žádostech služby na Slovensku zproštěn a mohl nastoupiti místo ve Vinoři.

Oproti svému předchůdci, kronikáři F. Uhrdíkovi, má ve své funkci tu nevýhodu, že nezná poměry podrobně místních poměrů, kdežto předešlý kronikář - dlouholetým pobytem v Vinoři - znal je podrobně. Píšícímu kronikáři bude jistě milá kniha mistra Aloise Jiráska, kronika „Ze dna" a vodítkem při zapisování drobných událostí pro budoucnost - pravda. Vám, kteří po letech nahlédnete do této knihy, zaznamenávám:

Počasí v roce

Rok 1926 začal zimou nestálou, počasím vrtkavým. Uhodily mrazy 12-16°, ale brzy následující den byl již tající. Sněhu napadlo málo a brzy rozlával. Léto bylo studené a tak mokré, že nebylo téměř dne bez deště. Práce v polích zdržována, při řekách zálopy. Uplynulý rok, předem už vzbudil rozmarnou až rozpustilou náladu u některých oslavovatelů Nového roku. Zdrželi se dlouho do noci v hostinci a potom pod rouškou tmy, přemístili různé štíty některých obchodníků a živnostníků. Výsledkem toho byl smích a zlost. Bývaly podobné žerty za stara ve Vino-

ři zvykem, slyším vypravovali od pamě-
tníků. Všem, měli naši dědové i jiné zá-
hy a zábavy, také takové, co nebudily hněvu.

2ř. února doporučilo obecní zastupitelstvo
žádost Tělocvičné jednoty Sokol o zřízení bi- Zřízení
ografu v sokolovně. Doporučovalo také aby biografu
byly předváděny jenom filmy slušné. © Sokol 1926

V téže schůzi obecního zastupitelstva byl
zvolen do místní školní rady Václav Kolí. Místní škol.
Místo se uvázdnilo po inženýru Karlu rada
Rudovi, který resignoval na předsednictví a
členství v místní školní radě.

V zápise o téže schůzi obecního zastupitel-
stva čteme výroční zprávu o obecní knihovně. Obecní
Knihovna měla 864 svazky, ale čteme nevě- knihovna
selou poznámku: S politováním budiž za-
znamenáno, že čtenářů proti roku loňskému
nebylo. Knihovníkem obecní knihovny je
už delší dobu Jaroslav Fabián.

O velikonocích bylo rozrušeno obyvatelstvo Vražda
obce zavražděním Ludmily Jarolímové. Zavraž-
dil ji její milenec Karel Sládek, jenž opá-
dal též sekerou skočil do rybníka v do-
lejší části obce, při silnici k Radonicům.

Padesátiletého výročí úmrtí Františka Výroční úmr-
Palackého bylo vzpomenuto oslavným veče- tí Františka
rem 16. května v hostinci u Karoušků. Oslavu Palackého
uspořádala organisace mládeže čsl. socialistů pod protektorátem obecní-

ho zastupitelstva. O významu Františka Palackého promluvil odborný učitel Čeněk Lupoměský. 22. května uspořádala Tělovýchovná jednota Sokol v Sokolovně pietní večer, na němž promluvil o zásluhách Otce národa učitel František Kozlík.

Obci Lobkovicům, kde Palacký odpočívá, věnovala zdejší obec 50 Kč na fond k uspořádání oslav ve velkém měřítku a vyslala ke slavnosti delegáty: starostu Josefa Hofmana a člena obec. zastupitelství Františka Medvídka.

Rozšíření elektrická síť.

Rozvodná síť elektrického vedení byla rozšířena v Salalic, kde se rozvíjí obec čilým stavebním ruchem. Celkový náklad činil 70.000 Kč.

Nová továrna

V katastru obce vinořské u Salalic postavena nová továrna na fermež a laky firmy Vaníčka a Malec.

VIII. slet všesokolský

Ve dnech 4. 5. a 6. července byl uspořádán v Praze velkolepý podnik sokolský, VIII. slet všesokolský. I v naší obci bylo znáti zvýšený ruch, zejména v časných hodinách ranních, kdy cvičící členstvo zdejšího Sokola odcházelo ku cvičení do Prahy. Také zvýšená frekvence automobilové dopravy obcí byla v těch dnech nápadná.

Husova oslava

5. července večer – jako každoročně – uspořádalo Komité pro postavení Husova pomníku oslavu s lampionovým průvodem obcí.

O Mistru Janu Husovi promluvil učitel František Koubek. Účast občanů byla lo-

Ho roku oslabena oslavnými slavnostmi v Praze právě konanými.

17. července usnáší se obecní zastupitelstvo přikročiti ku stavbě chodníce po Šáchách, dlesi- Chudobinec 1926
nanční potřebnosti obce.

Velmi mnoho ubrzdila obec na svém rozvoji tím, že nemá dráhu. Cesta k nádraží do Salalic bývá tak rozbláceně, že je litovali těch, kteří jdouce za chodník k nádraží.
dílem, musí jí denně chodili. Proto radě zaznamenáváme návrh, podaný 11. září v obecním zastupitelstvu Jedrem Přesličkou, aby byl zřízen podél silnice salalické chodník pro pěší. Kéž by už byl!

Od 1. září 1926 byla snížena cena elektrického proudu na 3·70 Kč za 1 kw hod. proudu světelného a na 2·40 Kč za 1 kw hod. proudu motorického. Snížení ceny elektrického proudu.

Na podporu stávkujících horníků v Anglii odhlasovalo obecní zastupitelstvo 300 Kč. Výkon tohoto usnesení však okresní politická správa v Karlíně zastavila. Horníkům v Anglii

Po převratě došlo k četným změnám držby. V Vinoři rozprodal Karel Žilní po- Změny v držbě
zemky své usedlosti čp. 15. Slovolu od ně- na
ho koupil obchodník Otakar Springer a 1926
jejím místě postavil rohový dům. Jako změ-
na je v tíni významná, že bylo pamatováno
na rozšíření cesty vedoucí od okresní silnice
do středu obce. Cesta v těch místech byla tak
úzká, že při čilém provozu hrozilo tam ne-
bezpečí úrazu.

Aby knihovní stav byl uveden ve shodu se stavem skutečným, byl směněn 15. května obecní pozemek číslo katastrální 171 s pozemkem Karla Žilného čís. kat. 172.

Dále byl směněn 11. září obecní pozemek čís. katastrální 205 za stejnou výměru pozemku zádušního čís. kat. 114. Obec doplatí na tuto směnu 12 K 530 Kč s. j. na stavební sáh 22·5 Kč. Na pozemku bude 21 stavební parcela. *) Za těchž podmínek má býti směněna část obecního pozemku čís. kat. 205 za zádušní pozemek čís. kat. 1, 3/1, 3/4, a 346 v úhrnné výměře 1356 □

O směnách čti v zápisech o schůzích obecního zastupitelstva na straně 114–115. (Schůze 6. listopadu 1926)

Obecní rozpočet

17/VII. byl sdělán obecní rozpočet na rok 1927. Vykazuje řádnou potřebu 121.278 Kč a mimořádnou potřebu 251.000 Kč. Vydání má býti kryto vypsáním 130% přirážky a mimořádný rozpočet má býti uhrazen 100% přirážkou.

Olympiada

Na žádost Svazu Dělnických tělocvičných jednot přispěla obec na olympiadu, která bude v roce 1927 pořádaná v Praze, částkou 50 Kč.

Subvence hasičům

Sboru dobrovolných hasičů byla zvýšena peněžitá podpora obce ze 2000 Kč na 3000 Kč

---

*) Stavební parcely rozprodá obec za minimální cenu 3g Kč za 1□ (čtvereční sáh).

Organisace dobrovolného hasičstva stala se po venkově nejen spolkem lidumilným, chvályhodným na pomoc bližnímu, kdy majetek jeho zachvátí zhoubný plamen požáru, ale v místech zapadlých obcí koná i lidovýchovně-kulturní poslání knihovnami a zušlechťováním společenských zábav. Jako mohutná organisace má zásluhu o prohloubení — kulturní i národní — těch nejzapadlejších vísek. Hasičské ústředí žije v přátelském poměru s ústředím jednot sokolských. V obcích, kde dle zákona ústředí následují sokolské jednoty a hasičské sbory, mají dva činitele dělící se o kulturní práci. A práce na kulturním pozvednutí nejširších vrstev lidu je právě našemu národu tolik třeba!

Z obecního zastupitelstva vyšel protest — schůze 11. září 1926 — proti snaze omeziti pravomoc samosprávních úřadů. Pro samosprávu.

Vlivné schůzi protestovalo obecní zastupitelstvo proti odtržení venkovských obcí politického okresu karlínského a přivtělení jich k okresu brandýskému. Obec naše od let tíhne ku Praze ve všech složkách veřejného i soukromého života a zvláště nyní, kdy Velká Praha zahrnuje ku hraničím obce a je i střediskem okolním. Rozdělení politického okresu.

Od roku 1921, kdy započal stavební ruch, do konce roku 1926 bylo postaveno 90 nových čísel. Evidenční komise přečíslovala 21 Vzrůst obce

popisních čísel. Obec má 125 + 21 čp. = 146 čp.

Administrativa

Obec se rozšiřuje hlavně v části n Salaliče. K usnadnění administrativního styku té části obce s obecním úřadem, bude obecní tajemník jedno odpoledne v týdnu úřadovati v Salaličích, v hostinci u Malých.

Sociální péče obce

Sociálnímu zlepšení nemajetných a chudých příslušníků hledělo obec napomáhali v mezích finanční schopnosti. Zaznamenáváme: poskytnutí levných bytů v obecním domě, vánoční peněžité podpory a dary. (Viz zápis v protokole o schůzi zastupitelstva, strana 122.)

Stavba chudobince

Ke sedmi podaným nabídek stavitelů na postavení obecního chudobince byla přijata nabídka nejlevnější, jíž podal stavitel Kouřvička ze Salaliče. Zní na 164.900 Kč. Nejdražší nabídka stavitele Douši z Počernic zní na 200.776 Kč.

Obecní sad

Udržování obecního sadu zadáno zahradníku Kalinovi za roční odměnu 1800 Kč.

Rychlá jízda

Obecní zastupitelstvo se usneslo 22./XII., aby byla pokutována rychlá jízda aut obcí.

Statistika populace

Dle rubu římskokatolického bylo okleněno 20 dětí. Pohřbů bylo 12, svateb 4.

Z věřících církve československé zemřelo 8, narodilo se 21, oddaných bylo 10. (Data se nelze zajíti jen samotné Vinoře.) Jako autonomní

církev dala kronikáři i následující statistická data. Věřících měla 600 celá náboženská obec. Na příspěvcích a darech přijala 2378 Kč. Vydáním činilo 2218 Kč. Katechetovi platí za vyučování náboženství 800 Kč ročně, honorář a cestovné. 800 Kč se odvádí náboženské obci do Libně; je to příspěvek na honorář duchovního, který jednkrát za měsíc přicházel sloužit mši. Pohřby a všechny jiné funkce jsou pro věřící bezplatné.

Škola

Do školy bylo zapsáno 268 dětí. Do první třídy bylo přihlášeno tolik dětí, že byla otevřena pobočka. Během roku došlo k některým změnám v učitelském sboru i ve správě školy. Řídící učitel Jan Šolc byl ustanoven definitivním řídícím učitelem ve Kbelích a za něho byla do Vinoře ustanovena učitelka Anna Bártlová. Správu školy vede, do definitivního obsazení místa řídícího učitele, František Kozlík.

V roku loňského, tak i letos podávalo se dětem o přestávce v 10 hodin mléko a káva. Stravováni byli děti, které se přihlásily a mléko si platily. Porce mléka účtována 50h, kávy 40h. Z podpor, kterých se letos akci dostalo od příslušných obcí, byly stravovány některé děti nemajetné.

Radio

Tento památný objev a vynález dochází vždy většího rozšíření v nejširších

vslvách občanstva. Toho roku bylo ve Vinoři 99 přijímacích stanic. V celém obvodu zdejšího poštovního úřadu 200.

Národní a státní projevy.

Příležitostí k četným projevům byl zejména den 7. března, narozeniny prvního presidenta Dr T.G. Masaryka, již byly oslaveny zejména ve škole, nehlučnými, ale věcnými vzpomínkami.

Den svobody, 28. říjen, sdružil všechny místní korporace a organisace ke společnému vcelku památku padlých vojínů. 27. října na večer sešli se účastníci před školní budovou a odtud se odebrali v průvodu k pomníku padlých. Po proslovu, kronikářem předneseném, přednesla Hermina Hlaváčková báseň „Padlým". Všichni přítomní pak zazpívali národní hymnu. V Sokolovně toho večera byl uspořádán pro zvanou večer.

V Život politický

Politický život projevil se na venek oslavou 1. máje – Svátku práce –. Strana československých národních socialistů uspořádala okresní schůzi v Čakovicích. Ve Vinoři byl tábor lidu politického okresu strany komunistické.

18. července uspořádali socialistické strany veřejný projev na táboru lidu proti odhlasování zákona o kongrue a clech.

Rádi zaznamenáváme vše, při čem možno ukázali na jednotný a svorný postup,

omezující bídlem, nesvornost a nenávist.

Rok 1927.

Rok 1927 se vyznačoval zimou, v níž sněhu téměř nenapadlo. Léto bylo navlhlé, bylo úměrné mrazům za zimy. Od let již nebylo tak tuhých mrazů jako roku letošního. Žně byly velmi pohodlné, cukrovky však, následkem sucha, sklizeno méně. Povětrnost.

K uplynulého roku možno se zmíniti o dvou významnějších okolnostech. Jedna se týká školy. Definitivním řídícím učitelem byl ustanoven od 1. srpna Josef Průcha, dosud řídící učitel v Laxárnech. Do I. tř. bylo zapsáno 92 dětí a bylo tudíž nutno zažádati o pobočku pro první třídě. Nebylo však pro ni místnosti, ani ve obci by nebylo možno místnost najmouti. Škola.

K nouze a pouze na rok, byla umístěna třída v pokoji řídícího učitele. Místní školní rada se usnesla na rozšíření školy nástavbou druhého patra a zahájila v tom směru i činnost.
Dnes má zdejší škola 8 tříd s 358 žáky.

Obecní volby

V březnu se sešlo nově zvolené obecní zastupitelstvo k prvé schůzi, již zahájil starosta obce Václav Holý, zvolený ze strany čsl. národních socialistů.

Úmrtí Dr Chiniko

Časné jaro 1927 přineslo obci smutné překvapení náhlým skonem obvodního lékaře MUDr Chiniho. Muž tuto – pro předcích Tal – byl dlouholetým starostou obce. Byl v mládí sportovcem, činným sokolem a v úřadě zdejšího obvodního lékaře byl vyhledávaným praktikem lékařským. Neobvyklá účast při jeho pohřbu byla důkazem jeho oblíbenosti.

Obvodní lékař

Na místo obvodního lékaře byl ustanoven MUDr ~~Jaroslav~~ Ladislav Holeček. Prakse nemocenských pokladen provozuje MUDr Slich.

Hřbitov

Posavadní hřbitov jest již zaplněn a nutno se starati o novou plochu hřbitovní. Duchovní správa církve katolické usiluje o rozšíření dosavadního hřbitova, ležícího v bezprostřední blízkosti obce. Obecní zastupitelstvo zaujímá stanovisko proti tomuto řešení a je pro založení nového hřbitova mimo obec.

Obecní rozpočet vykazuje řádnou potřebu 163.338 Kč — Obecní rozpočet

a řádnou úhradu 163.338 "

Potřeba mimořádná je 281.600 Kč

úhrada " 204.222 "

Schodek 76.778 Kč má býti uhrazen 46% přirážek k dani činžovní a 100% přirážkou k daním ostatním.

Proti snahám připojiti obec Vinoř k okresu brandýskému protestovala obec i různé korporace. Celý život naší obce tíhne od let ku Praze a změna směru k Brandýsu je nemyslitelná. — Změny ve vztahu

Zastupitelstvo obce odhlasovalo mimořádný příspěvek obecní knihovně částkou 500 Kč. — Obecní knihovna

Dávka z přírůstku hodnoty nemovitostí velkostatku vinořského byla vyměřena nápadně nízko na škodu obce. Stalo se tak na podkladě nesprávně vedené agendy obecní. Viz protokoly o schůzích obecního zastupitelstva, zápis ze 19/XII. 1927, strana 168 — pro poučení a výstrahu! — Velkostatek

Obecní tajemník Nesnídal byl dán na nucenou dovolenou na dobu, než bude vyšetřena jeho disciplinární záležitost, která v nepřesném i nesprávném vedení finančního hospodářství obecního. — Obecní tajemník

Veřejná projevy.

Jako minulá léta i letos bylo vzpomenuto v obci výročních dní. 7. března, v den narození presidenta Masaryka, zavlály prapory obcí. V Sokolovně uspořádala škola dětský den s přednáškovými, zpěvnými a tělocvičnými čísly. Produkce se těšila pozornosti obecenstva.

1. máj byl oslaven veřejnými schůzemi.

6. červenec lampionovým průvodem, recitacemi u hranice a osvětlením obce.

27. října večer byla uspořádána slavnost vzpomínka padlých. Po proslovu Fraind. Kozlíčka u pomníku padlých, byly recitovány školními dětmi básně. Po zazpívání národních hymen odešel průvod do Sokolovny, kde byla oslava svátku Svobody.

1928

Rok jubilejní. Deset let uplynulo od 28. října 1918. Deset let jsme svobodní, deset let máme již republiku. Tohoto desetiletí bylo všude vzpomínáno. Státní jubileum.

27. října uspořádal Sokol večer v sokolovně s přednáškou, recitacemi básní, tělocvičným číslem a hrabou.

28. října byla oslava jubilea ve škole a poté se sešli u pomníku padlých místní spolky a korporace. Účast byla slabá. Za obec promluvil starosta V. Holý, za stranu československých socialistů přednesl báseň Jeb. Přislička, za sociální demokraty přednesl proslov František Hladík. Na hrob u pomníku padlých byly položeny věnce. Řečníkem byl pošlý Fraus. Koubek.

Odpoledne uspořádal Sokol bezplatné předvedení bioskopu pro školní mládež a z pečerního bioskopického představení věnoval škole 300 K. Veliký zájem byl o pražské slavnosti, zejména o slavnostní osvětlení význačných budov v Praze.

V lednu byl pochován František Nedvídek, dlouholetý člen obecního zastupitelstva.

Obecní rozpočet. Řádná potřeba 891.277 K – řádná uhrada 776.148 K. Schodek řádného rozpočtu 115.129 K Schodek mimořádného rozpočtu 47.136 K. Celkový schodek uhražen 46% přirážkou k dani činžovní a 200% přirážkou k daním ostatním.

Odměna starostovi Starostovi přiznána odměna z 1.600 K na 2.000 K.

Rozšíření hřbitova 24. ledna se usneslo obecní zastupitelstvo odvolati se proti rozhodnutí okresní správy politické, zaslanému farnímu úřadu, jímž má býti nynější hřbitov rozšířen. Obecní zastupitelstvo je pro založení nového hřbitova, který by nebyl uprostřed obce.

79narozeniny pana prezidenta 7. března bylo vzpomenuto opět narozenin prvého presidenta Dr T. G. Masaryka. Domy byly ozdobeny prapory. Na šaru však praporu nebylo. Budilo to nelibou pozornost občanstva.

Populace V obci jest vedena jmenná matrika příslušníků římsko-katolické církve. Matrika příslušníků československé církve jest vedena v Libni, bezkonfesních u politického úřadu. Data poslední jmenovaných dvou vyznání nepodařilo se získati po několikeré žádosti.

Katolíků se narodilo 30, zemřelo 19, oddáno bylo 14.

Nábožerská hnutí. Dosti velký počet těch, kdož po převratu vystoupili z církve katolické, vrací se opět. Že by tak činili z přesvědčení, nelze říci. Jednou z příčin bylo také pronajímání farských polí,

farské zahrady a j.

Okresní správní komise v Karlíně dala vykonati revisi obecního hospodaření po obcích. Výsledek účetního hospodaření v naší obci byl, že obecní tajemník Josef Nesmídal byl propuštěn ze služeb obce. Místo tajemníka zastával po nějaký čas pensista po něm přijat jako smluvní úředník obce rovněž pensista Sahula. Revize obecních účtů

Obecní tajemník

V květnu bylo započato s asfaltováním liberecké silnice. Do října byla vyasfaltována vozovka ve Klenské křižovatce až ku dlažbě před cukrovarem. Tím byla znovuzřízena část obce ležící při silnici s chodci od brány, kterou působila mračna prachu a průvody hlína zvedající se za auty. Silnice

10. června zemřel náhle katolický farář Rudolf Stránský. Odešel neželený, neboť se nelišil oblibě. Byl to člověk oddaný hraběti Czernínovi a bývalému Rakousku. Farář Stránský

Na faru byli dosazeni administrátoři jeden po druhém, z nichž nejdéle administroval p. Josef Dedek.

Koncem r. 1928 má Vinoř 280 popisných čísel. Poněvadž jsou novostavby osvobozeny od placení domovní daně na řadu let, nepovažuje jich majitelům předepisovány také obecní Vzrůst obce

Parcelační poplatky

vůrážky. Tak se zmenšuje počet poplatníků v obci na 125. Ale právě v nových částech obce je třeba stavěti mlýce a cesty. Aby na bylo výdaje přispěli majitelé novostaveb, usnesla se obecní zastupitelstvo 12./V. vybírati parcelační poplatek 150 h za 1 m².

Ceny

Ceny potravin a živnostních potřeb v jubilejním roce: 1 kg cukru 6 K 40, velký chléb 9 K, prostřední 5 K, malý 2·50 K – 1 q brambor – 70 K – 1 kg bílé mouky 3·30 – 3·40 K – sůl 2·60 – 2 K – 1 vejce 70 h – 1·60 K – 1 kg masa hovězího 12–16 K – vepřového 18–20 K – telecího 18–20 K – 1 kg sádla 18–20 K 1 kg loje 12–16 K – 1 l lihu k pálení 5 K – 1 l mléka 2 K – 1 kg másla až 36 K –

Pár mužských bot od Bati 69–129 K – pár ženských střevíců 59–79 K.

1 m látky na mužské šaty 70–200 K.

Nájemné z kuchyně a pokoje průměrně 2.000 K.

Bytů nájemních je nedostatek. Čtvrtční sáh stavebního místa se platil 60 Kč

Škola

Škola má při prvé, druhé a třetí třídě pobočky, celkem 9 tříd, ale jenom sedm místností. Místní školní rada se usnesla na nástavbě patra.

Obecní knihovna

Obecní knihovna čítá 1066 knih. Výpůjček bylo 2209, čtenářů 201, dálých vypůjčovatelů 50 Obec dala na knihovnu 2000 Kč – okresní správ-

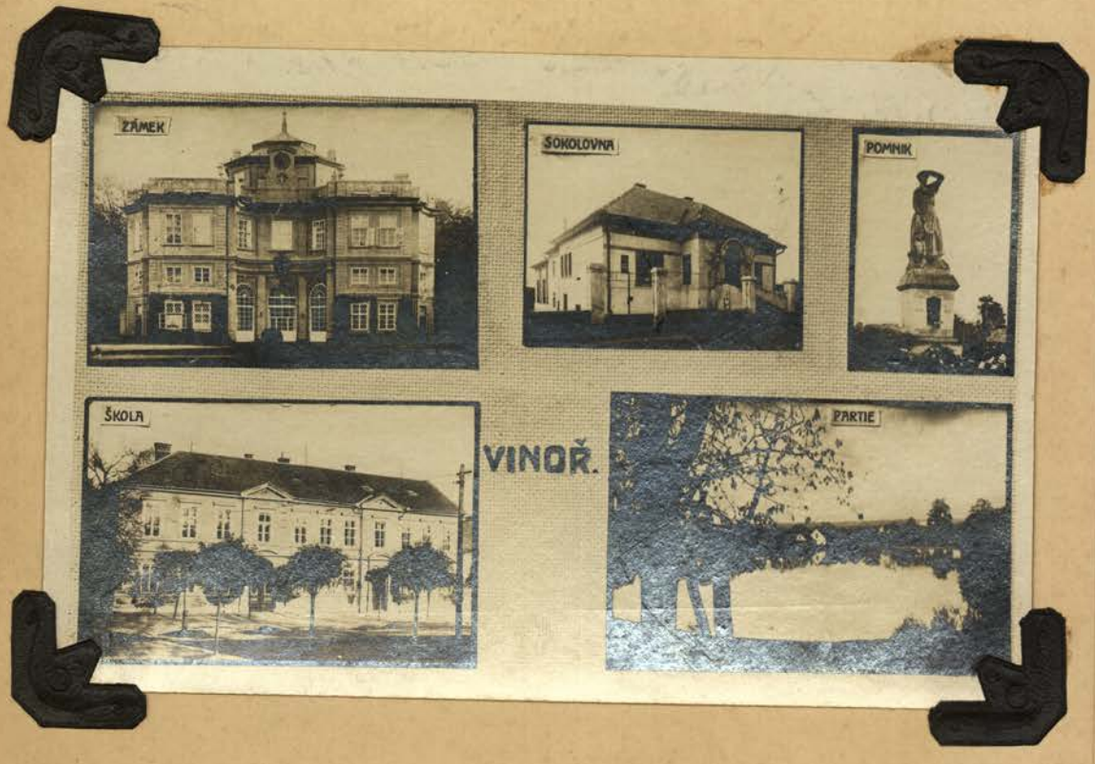
ní komise 300 Kč – dobrovolných příspěvků 218 Kč. Nových knih bylo zakoupeno za 750·35 K, za vazbu knih zaplaceno 642 Kč.

Místní biograf Tělocvičné jednoty Sokol zaplatil obci za rok 1928 – 684·67 K za elektrický proud a na dávce ze zábav 8.034·82 Kč

Dávka ze zábav

V pokračovací škole vyučují se ženové ve dvou třídách vždy ve středu a v neděli dopoledne po čtyřech hodinách. Obec přispívá na pokračovací školu roční dotací 1.000 Kč. Do školy dochází 65 žáků, z nichž největší procento je zedníků.

Pokračovací škola

1929

Reforma okresní správy

Prvním lednem zrušeny okresní správní komise a zavedeny okresní úřady, jež dosavadní dvojí kolej při správě okresů i zemí, je to úsporné zařízení a důsledek obnovení samostatnosti. Za starého režimu bývali samosprávné okresní výbory smýšlením naše, politické okresní úřady smýšlely a cítily jen ve výjimkách česky a ne rakousky.

Naše obec je nyní v okresu Praha-venkov. Zavedeny též po celé republice jednotné, modré, oválné tabule v obcích s označením obce, okresu, země.

Antonín Zeithamel

19. února byl pochován Antonín Zeithamel, obchodník, jeden z prvních starostů, zakladatel hasičského sboru, původce založení obecní kroniky. Účast na jeho pohřbu byla nepatrná! Tak svět odplácí-

Mrazy

Rok 1929 bude na dlouho zapsán v zahradách a sadech. Krutí mrazy zničily tisíce a tisíce stromů. V samotné farské zahradě zahynulo na 150 ovocných stromů. Mrazy probraly plných 8 neděl, přes měsíce leden a únor. Nemnoho paměťníků tak dlouho trvajících a tak krutých mrazů. Dosupovaly až — 32° pod nulou a někde i 40°. Sněhu napadlo na 60 cm. Koroptve si hrabaly chodbičky a hnízda pod sněhem, aby se tak skryly před mrazivými nočními větry. Stromky a keře byly od zajíců a ve zdejší zvěři od králíčků obhlodány, že pro jary svítily obnaženým dřevem. Ořechy, hrušně, obecné stromy byly všude zničeny. Jeden sedlák, mohutný strom Věž vinčí vzal rovněž za své.

Pumpy, záchody splachovací, kanály zamrzly a chaty se. Na rozmrazování nebylo pomyšlení, ponuřadž mrazy nepolevovaly.

Uhlí v domácnostech bylo předčasně spotřebováno a jiné koupiti nebylo možno. Železniční dopravu spoustami sněhu byla ochromena. Škola musila býti na týden uzavřena pro nedostatek uhlí. A to již od 15. února. Ponuřadž nouze o palivo trvala, uzavřelo ministerstvo všechny školy na dobu od 18. do 25. února a znovu až do 1. března. Uhlí

Majitel velkostatku Jindřich Bělohlávek obstarával 4 jízdy uhlí, jež bylo na nádraží rozvažováno a po 50 kg rozprodáváno občanům. Uhlí šlo na dračku. Nouze o uhlí připomínala válečná léta. Jen myšlí byli lidé veselejší než v hrubé době války. 1 q hnědého uhlí se platil normálně 17 – 17·50 Kč, mrazy je zdražily na 20 – 24 Kč. Sociální pomoc

Také cukrovar vypomáhal rozprodejem uhlí. Prodával drobné uhlí černé, velmi dobré jakosti po 20 Kč cent.

Silnice k Radonicům a Čakovicům musily býti prohazovány. Auto, jedoucí z Čakovic do Vinoře nemohlo pro závěje sněhu jeti přímo, musilo zajížďkou přes Libeň. v

Člověk, jeho nástroje, stroje a zařízení, byly proti krutí zimě bezmocem. Jen lyže se osvědčily, lyžařů přibylo a lyžovalo se i po silnici. Všude sněhu dost.

Říká se, že tuhá zima ničí nemoce, ale nemocných bylo velmi mnoho.

Zajímavost: psatel také lyžoval na polích „Ol linch." Bylo mu při oslím pobytu teplo, že svlékl i rukavice, ale jablko, jež měl v kapse u kalhot, před ním převší, namrzlo. To nejlépe svědčí jaké byly mrazy.

23/IV. zamrzla ještě u Šiganů (ve čtvrti u cukrovaru) pumpa. Na kalužích byl led 1 cm tlustý. Teploměr ukazoval – 4° C. ještě v dubnu, ač bylo slunečno, foukal vítr mrazivý.

Z černá kroniky.

Automobilismus se rozmáhá, přes den projede obcí sta aut. Řidiči aut jsou často nepravní a k chodcům i jiným provozům bezohlední. Zjistilo se, že šoféři bývají i opilí. Přechod křižovatky u Karoušků je v některých hodinách denních pro hmyzstvo rychle jezdících aut spojen s nebezpečím. Obcí mají auta projížděti rychlostí 15 km! Nedodržuje toho příkazu nikdo. 13/IV. Narazil Kondela ze Kbel motocyklem v zákrutu silnice u zámku na kašlan a ležce se zranil. Několik aut přejelo kol zraněného, aniž by poskytlo pomoci. Jedna paní dala konečně zastaviti své auto, zavalila raněného do sukně a dopravila ho do nemocnice.

Nový farář

28/IV. byl instalován nový římsko katolický farář František Bachlík.

Patronát

Nynější majitel panství nechce převzíti patronát kostela. Patron platí opravy kostela a fary. Spolurozhoduje při volbě faráře. Byly doby — před převratem — kdy býti patronem, bylo velmi čestným. Časy se změnily.

Černá kroniky

28/IV. U cukrovaru srazilo cizí auto školačku dívčí Vl. Figrovou z Koloměřic, jedoucí na kole. Děvče utrpělo úraz na hlavě. K hanbě a ku charakteristice lidí naší doby zaznamenáváme, že auto to snažilo se ujeti. Bylo však zadrženo.

1. máj

1/V. Svátek práce byl oslavován schůzemi a tábory lidu. Československé národní socialisté odešli v průvodu s hudbou na schůzi do Kbel a potom do Třeboradic. Komunisté zase do Chval.

Černá kroniky

9/V. byl první jarní déšť s bouřkou. Před ním panovalo veliké ouzko. Při bouřce byl zabit bleskem zahradník ze Cliníce Žalud.

Úprava silnica

V květnu započato s úpravou silnice libenické. Hlavní vozovka od Kbel až k cukrovaru byla

rozorána, uválcována a pak nanesena vrstva asfaltové směsi. Tím vznikla rovná hladká, rovná a odbraněna tak bývalé, již zakořeněli obyvatelé kol hlávivé a prašné dávné silnice. Tato úprava byla provedena již roku předešlého.
23./V. 1929 započato s úpravou silnice od cukrovaru k Podolance. Kopec za mostem byl srobrán, most rozšířen. Auta nyní jezdí obcí, protože úsek silnice před cukrovarem je uzavřen. Mraky prachu vyplňují náves, prach a jemný písek se dere do bytů i při zavřených oknech. Ve škole není možno po celý den otevříti okno. Slinná obránka automobilismu pomine, až bude dosti peněz k úpravě bezprašných silnic.

Vady automobilismu

2./VI. byl pověřen majitel a zakladatel továrny na hospodářské stroje V. O. Dayl. Byl původně úředníkem finanční kontroly ve zdejším cukrovaru. Začal výrobou pleček řasní soustav v malém, ve sklepní, improvisované dílně. Překonal mnoho neúspěchů i nezdarů, ale vybojoval pro níž tento zápis činíme — rozšířil závod na malou továrnu. Byl členem obecního zastupitelstva a předsedou místní organisace národně demokratické strany. Podporoval živnostenskou školu pokračovací.

V. O. Dayl
Kdy?

9./VI. Byla ustavena nová místní školní rada. Zasedají v ní čtyři členové učitelského sboru a 8 členů z občanstva. Předsedou zvolen Václav Holý.

Místní škol. rada

Počátkem září zemřel Josef Vavřinec, dlouholetý řídící učitel. Třebaže léta žil v obci, nenašel k ní vřelejších vztahů. Vadilo mu v tom přepolitisované rozvrstvení obyvatelstva, projevující se po převratě neklidným schůzováním obecního zastupitelstva a i jinak. Úřad správce

Jos. Vavřinec

školy obecné zastával vědomitě dle svých schopností do roku 1925. Správu školy živnostenské vedl do svého onemocnění.

Lékaři

V červnu se odstěhoval pokladenský lékař MUDr Slich do Hořovic, když před tím místo státního obvodního lékaře bylo nadělano MUDr Holečkovi.

Rozšíření hřbitova

1. října bylo započato s bouráním hřbitovní zdi, aby byl hřbitov rozšířen. Obecní zastupitelstvo projednávalo proti rozšiřování hřbitova uprostřed obce. Došlo i k zastavení prací na čas, ale hřbitov přece rozšířen. Byla to dlouhá a nepříjemná historie s rozšířením hřbitova. Tvrdilo se, že člen obecního zastupitelstva, účetní velkostatku v. v. – jenž 2/X. skonal mrtvicí – pobanátní komisař, pokoutním způsobem vymohl rozšíření hřbitova proti vůli obecního zastupitelstva, jež chtělo přeložiti hřbitov za obec směrem k Radonicům, nebo Děnicům.

Obecní zastupitelstvo

Práce obecního zastupitelstva ve schůzích není plodná, nezdá se býti i promýšlená a hudiž není i dost plodná a přátelská. Schůze jsou křiklavé, až bouřlivé, zástupci jedné politické strany vyčítají a nenávidí straně druhé, problesknují osobní věci a tak neplodně a neutěšeně se schůzuje až do půl noci i déle. Chybí nám zvýšení vzdělání, společenský takt a podivný zájem.

Resignace starosty

Ze dobu vzdává se starostenství Václav Kolář ze zdravotních důvodů.

Živnostenská škola

1./X. započalo vyučování na živnostenské škole pokračovací. Za správce této školy byl zvolen školním výborem František Kozlík. Do dvou tříd této školy bylo zapsáno 15 učňů a poprvé též 1 učednice.

Černá kronika

23./X. narazil automobil továrníka Ulricha z Libereca na sbrom v zatáčce silnice u zámku. Majitel mrtev.

25/X. zranilo auto na silnici ku Kbelům koně řezníka

J. Mareš

Hašlka ze Kbel tak, že musil býti kůň na místě podušen.

Tyto a podobné údaje z černé kroniky jsou příznakem doby našich dnů. Proto je zaznamenáváme i když někdy se životem v obci nesouvisí.

27/X. byly vykonány volby do Národního shromáždění. Nejvíce počet hlasů v místě byl odevzdán pro kandidáty strany československých národních socialistů. Volba poslanců

28/X. v den národního svátku byla uspořádána na pomníku padlých vzpomínka. V předvečer toho dne byla v sokolovně besídka s taneční zábavou. 28./X.

29./X. oběsil se ve dětském háji Hák ze Kbel. Černá kronika

Téhož dne sčítána frekvence dopravních prostředků na liberecké silnici. Naprůměrnost v jednom dni 500 dopravních prostředků v jízdě. V září 600 za den, v letním období 1300. Frekvence na silnici

2/XI. resignovalo obecní zastupitelstvo. Měla jim býti vyvolána nová volba rady a starosty po resignovavším V. Holém. Obecní zastupitelstvo

8/XII. zvolen z dosavadního zastupitelstva starostou p. Barochovský a místo dosavadních dvou náměstků zvolen pouze jeden. Volbě byl přítomen zástupce okresního úřadu. Nový starosta

Rok 1930.

V lomsko poce se objevily následky krutě zimy na sbromoví. V celé republice odhadnuly škody na pomrzlém sbromoví na miliardu.

Uhlí

Cena 1q hnědého uhlí je u nás 16–19 Kč. Kalkulace ceny uhlí (dle Nového lidu): stát na poplatcích vybere na vagoně 116 Kč, dráha stojí 586·48 Kč, obchod dostane 404·76 Kč na rozvezení (po Praze) případně 500 Kč. Mzda horníkům asi 20 Kč za 100 q. Spravedlivé rozdělení výdělku a zisku to jistě není.

T. G. Masaryk

7/III. bylo připomínáno osmdesátých narozenin pana presidenta T. G. Masaryka. Tělovičná jednota Sokol uspořádala večer oslavný v sokolovně. Při něm vystavil písíčí knihu a spisy pojednávající o význatnu T. G. Masaryka. Bylo jich ne málo. Domy – i soukromé byly ozdobeny praporu a bylo jen málo těch jedinců v obci, kteří prapor mají a nevyvěsili jej. Demonstrace ta působila trapně a přidala z politického stanoviště a nemůže nikdy ani před tak ohromnou a národ osvobodující prací T. G. Masaryka, ani před požehnaným stářím muže světového jména a souvěkem obdivu. Tato neměla být kritisována buď jako hloupost, anebo nábohost. Naproti tomu drobní lidé, v nově postavených a prodlužených domcích vystavili za okny aspoň pohlednice presidentovy, jinde napsali na dom. čísl ke svojí oslavné nápisy. Působilo to dojemně.

Ve škole v ten den se nevyučovalo, ale děti se sešly ke školní slavnosti. Ve většině továren se nepracovalo. Obec měla sváteční vzhled.

Dětem, jež počato šk. roku začaly chodit do ško-

ly, darovala okresní hospodářská záložna v Karlíně a také kampeličkaze Sadalic vkladní knížku s počáteční vkladem. V celé republice sešly se milionové dary na různé humanitní účele k oslavě osmdesátin presidentových.
Národní shromáždění vedle daru 20 milionů přijalo i zákon:

„T. G. Masaryk zasloužil se o stát."

16/III. byl v Praze pohřeb spisovatele Aloisa Jiráska. Velkolepý a dojemný. Al. Jirásek

Téhož dne číslo auto sbíralo postroj dvorského provozu, Černá kr.
zvanilo koně a — ujelo.

18/III. byly odvody branců. Po návratu od odvodu z Čakovic, zašli branci s hudbou ke pomníku padlých, položili tam věnec a po zahrání hymnu se rozešli. Odvody
S radostí a ku cti našich branců zaznamenáváme tuto zprávu, jež je tak krásná proti opilému hulákání branců z dob Rakouska.

30/IV. ukončeno vyučování na živnostenské škole pokračovací výstavou školních a dílenských prací učňů. Živnostenská škola
Výstava se velice líbila a byla hojně navštívena obecenstvem. Byla to první výstava zdejší pokračovací školy. Na učně měla značný mravní vliv.
Byla peněžitě podporována obcí, společenstvem živnostníků a školním výborem.

8/VI. bylo uspořádáno okrskové cvičení sboru dobrovolných hasičů. Sbor zakoupil motorovou stříkačku a auto. Obec se zaručila za výpůjčku na ten účel sumou 60.000 Kč. Dopolední cvičení na dvoře u Hofmanů se zdařilo. Odpoledne však při požárním útoku došlo k trapné příhodě. Stříkačka byla polámána a požární útok tudíž neproveden. Sbor hasičů

9/VI. Při sčítání provozů všeho druhu napočteno 1600. Provoz

Černá kr.

11/VI. V rybníce. U mlýnku koupá se denně množství lidí, zejména mládeže ze celého okolí. Vojáci přicházejí z letiště hromadně. V neděli hodí rybníka a břehy kolem rybníka sbá lidí. Jeden z vojáků-letců, Slovák rodem našel v rybníce smrt.

17/VI. Děvče jdoucí ze školy bylo na silnici před Kaděřábkovými zachyceno a potaženo autem.

Telefon

V červenci byl položen do pangetu silnice telefonní kabel mezi Prahou a Libercem.

Škola

1/IX. zahájen nový školní rok. Škola má již 11 tříd. Tři nábytek z kouzle byly pronajaty v domě dědiců Dr Chmelíka za roční nájemné 6.000 Kč a daně.

Černá kr.

Auto generála Gajdy zlomilo akáb a naraxilo na zeď domu v Mani.

Stavba školy

11/X. zadána místní školní radou stavba nové školy Stavitelí Herynkovi z Prahy za 508.811 Kč 54 h.

Členové rady zdejší obce byli přibráni místní škol. radou do stavebního výboru. Oni však chtěli míti usnášející hlasy i ve schůzi m. školní rady ve věci stavby školy. Když jim toho nemohlo býti přiznáno, opustili schůzi stavebního výboru. Okresní zastupitelstvo pak podalo rekurs proti zadání školy i proti osobě stavebního znalce inženýra Jandy z Prahy.

Místní školní rada změnila (revidovala) své usnesení, poněvadž firma Herynkova byla dražší než jiné, čím vyhověla okresnímu zastupitelstvu. Zastupitelstvo slíbilo, že rekurs odvolá, ale slibu nesplnilo.

Členové místní školní rady za obec Sadalice Dáňa a Herout s místními členy za učitelský sbor Koubkem a Plesnivým podali po změněném usnesení místní školní rady zase protest, že zadání stavby firmě Herynkově bylo odvoláno a to prý z nátlaku obce. Z podepsaných Fr. Koubek podpis z protestu odvolal.

Okresní školní výbor našel vadným postup sta-

velmi'ho znalce inž. Jandy, kterým uznal nabídku firmy Herynk za úplnou úroli ostatním neúplným. Doporučuje pak firmy, jež stavovaly levněji, Hradec, Kavalírové, inž. Trnka.

Prodest členů místní školní rady byl zamítnut. Dva odvolání přísedící m. škol. rady odvolali se k zemské školní radě, ale zase s výsledkem záporným.

Rekursy a prodesty definitivní zadání stavby se oddalují.

13/X. Řezník z Jablonce „naboural" (všeobecně užívaný lidový termín) auto v zatáčce u zámku. Řidič auta zraněn. Černá kr.

9/XI. Živnostenská škola pokračovací byla rozšířena o třetí třídu. Poněvadž se v této třídě vyučuje předmětům odborným, dostává se tím učňům praktického zakončení řemeslnického vzdělání. Pro letošní rok přihlásilo se sedm učňů, mezi nimi jeden pomocník, dobrovolně do třetí třídy. Tím vyjádřeno pochopení pro rozšíření školy. Živnost. škola

28/X. Svátek Osvobození byl jako obyčejně oslaven v sokolovně. 28/X.

18/XI. skončena kampaň v cukrovaru. Po létech nejpříznivější konjunktura pro cukrovar, nadchází doba krize. Výrobní cena 1 q cukru je asi 1140 Kč, prodejní cena však značně nižší. Čelné cukrovary jsou zavírány. Poněvadž Anglie a jiné státy zavedením domácího cukrovarnictví stávají se soběstačnými a poněvadž třtinový cukr má mnohem levnější výrobu, váhne vývoz československého cukru a nepomáhá ani to, že domácí spotřeba platí cukr dráže (6 Kč 20 h za 1 kg) než zač se účtuje vývozu. Cukrovarnictví, v němž jsme byli v Evropě na prvním místě, přestává býti naším významným prů- Cukrovar

myslem zemědělským. Ozývá se také nezaměstnanost.

Ceny obilí

Zemědělství nasbávají hubená léta. Ceny obilí a ovšem i jiných polehsly. Žito na př. až pod 90 Kč za 1q, pšenice kolem 120 Kč.

Zlevnění

Zvolna nastává i zlevnění některých požívatin a hmot. Místo 4 housek prodává se nyní 5 housek za 1 Kč. Bochník chleba placený 5 Kč prodává se za 4. Vepřové maso zlevnilo o 2 Kč na 1 kg, stojí 18 Kč.

Průmysl

Dávno se snažil kronikář o zachycení života zdejších průmyslových podniků a žádal o data majitelé továren, jež nejsou jich obchodním tajemstvím. Byla sice slíbena, ale dosud nedána.

Cukrovar vyrobil v letošní kampani na 600 vagonů surovin. Pálí denně na 4 vagony nhlí.

Sčítání lidu.

1/XII. Bylo provedeno za republiky druhé sčítání lidu. Vinoř má 320 papisných čísel a 1865 obyvatelů. Při prvém sčítání měla 1029 — přibylo tedíž za deset let 1836 obyvatel. Nová osada u Satalic má 5340 obyvatele.

Na rozloučenou.

Končím zápisy jako kronikář obce Vinoře, odcházeje do Prahy.

Ze starších zápisů vybral jsem zajímavá data a uveřejnil je v čbánku „Orbis" v časopise Praha-venkov. Tamtéž jsem také napsal povídku kronikální, vlastivědného rázu „U nás."

Říká se, že dějiny — tedy i kroniky — jsou učitelkou života. Učiti mnohému se lze naučili i odučili se ze starých zápisů. Mnohé co zaznamenáno bude do budoucna i chlouba — ale najdou se i příběhy, o nichž lze říci, že by bylo lépe, kdyby k nim nebylo

vůbec došlo. Z těch se polovici nepoučí, ženi se budoucí nevychovají a nad nimi se buxaradují.
Tedy pro budoucno více těch prvých a méně druhých příběhů!

Ve Vinoři 19. března 1931.

Franta Roklík.

1931-33.

Nový kronikář.

Pět klid, žádné záznamy. Teprve dne 24. října 1933. byl jsem usnesením obecního zastupitelstva pověřen vedením Kroniky: Doba jest však velice vážná. Žijeme na přelomu věku. Zodpovědnost vedoucích osob ve státě a v obcích jest veliká. Vede se urputný zápas o uplatnění zásad práva, spravedlnosti, mravnosti a krásna. Avšak jedná se vážně též, o naše české — slovanské bytí či nebytí. Vliv událostí odehrávajících se mimo naší obec, v naší republice a za hranice kolem nás, jest patrný i v naší obci. A aby tyto vlivy doby, dopadly pro nás příznivě, učí nás dějiny co máme činiti a čeho se varovati: Dějiny praví: doby slávy a rozmachu našeho národa, země a obcí, byly výsledky sjednocení celého národa, když vážili jsme si plodů práce našeho vlastního slovanského ducha", jak pěje nás Jungman:

„Byl jednou čas,
kdy krásné Čechův jméno
tak slavně znělo v uších národů,
že od celé Evropy ctěno bylo,
co jméno rekův, chrabrých vojvodův.

Byl jednou čas,
kdy každý hrdým býval,
tím krásným, slavným jménem Čech,
kdy české vlasti syn se honosíval,
že ctitelem jest věd a umění všech."

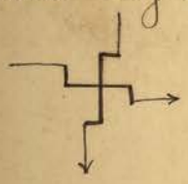
Současné dějiny.

Nuže, odpovídá život náš ve státě a v obcích, těmto krásným vlastnostem našich slavných předků? A tu musíme bohužel říci, že není tomu tak. Že mnoho cizoty, mnoho neslovanství, vniklo do ducha českého člověka. Dychtivě přijímá cizá hesla, cizé zvyky, cizou modu, cizé hrubé hry, a krásnou mluvu českou, hanobí cizími výrazy germanskými, francouzskými, italskými atd. Opičí se po cizině, zavádějíc divošské tance a hudbu, nedůstojné našeho národa, v biografech předvádí bezhlavě cizé, německé a americké kusy na úkor našich krásných prací českých a dospělo to tak daleko, že v roce 1930. když české studentstvo táhlo Prahou a ohrazovalo se proti předčasnému zavádění a povolování německých filmů v Praze, bylo bito policejními pendreky! A ministerstvo zahraničí, omlouvalo se pak ještě v Berlíně! Vláda nepochopila vážnost doby, nadržovala Němcům, neporozuměla naučení dějin, že — „Němec byl, jest a bude vždy evropským dravcem, zásadním nepřítelem našeho národa."

Po výstředním „internacionalismu" cílí beznárodnosti, rdousící slovanské Rusko bolševictvím, vznikla druhá krajnost, výbojný výstřední nacionalismus (národovství), jakožto protiklad. Začal roku 1922. v Italii pochodem „fašistů" na Řím pod vedením Mussoliniho. A když 28. října 1932. stal se Mussolini kancléřem Italie, počal „fašismus" tvrdě a bezohledně uplatňovati. Nuceným poitalštováním, mizí nám italští Slované, jako zmizeli kdysi Slované v nynějším „tak zvaném Německu". Tento způsob, jak zachrániti vymírající Italy, odkoukal Němec Hitler a pustil se rovněž v boj na záchranu vymírajících Němců.

Vypověděl z říše židy, socialní demokraty a komunisty, kteří ve velikém množství nastěhovali se k nám do republiky. Isa si vědom, že nynější Němce od Slovanů přece již jenom odděliti nemůže, vždyť vlastně nynější Němci jsou poněmčení Slované, nazval boj za nadvládu Němců, bojem za Arije. V této válečné vřavě, podnikají naši slovanští Lužičtí Srbové, poslední zápas za své bytí.

Tomuto hrubému, výbojnému německému nacionalismu jenž nazván hitlerismem, dal Hitler za odznak — hákový kříž, prý znak (symbol) arijský. Avšak hákový kříž, jest odznakem slovanským ze šerého dávnověku slovanského. Jest to svastika, hromový kříž Perunův, vzniklý křížením se dvou blesků, jak svědčí o tom obraz Perunův na praporu staroslovanských Prusů. Tedy zase německá loupež slovanského znaku.

Pod znakem hákovitého kříže, počali Němci i v naší republice provádeti svoje vlastizrádné rejdy, jimiž nejvíce trpěli naši hrdinní čeští hraničáři. Teprve pod tlakem veřejného českého rozhořčení, rozhýbala se vláda k různému zakročení, zatýkáním hakenkrajclerských předáků a činovníků i poslanců, rozpuštěním národně sociálních německých výbojných spolků, zabavením a zastavením jejich novin, propuštěním státu nepřátelských státních(!) úředníků, zřízenců, německých starostů atd.

Hákový kříž, byl v naší republice vjakémkoliv používání zakázán. Zákaz tento byl z nařízení politické správy vyhláškou ze dne 27. září 1933. obce vinařské veřejně vyvěšen. Tak zasahují politické události v Německu, i do záležitostí obce naší. Proto jest odůvodněno, všímati si též událostí zahraničních. Tak jako Němci počínajíce si nepřátelsky výbojně proti nám, tak naši Slováci ohrožováni jsou svérepým Maďarem.

Těžko se nám Čechům žije v takovém prostředí, obklopeni výbojnými, hrubými nepřáteli Němci a Maďari.

Naučení dějin.

Není na tom dosti, že úpadek hospodářský těžce tíží všechny vrstvy našeho národa, musíme ještě mnoho svých sil obětovati proti nepříteli politickému. V takové době jest příkazem rozumu, nerozštěpit svých sil na různé politické strany, nýbrž tvořiti svorně toliko stranu jednu – národní. A tu jest potřeba znáti, jak si máme počínati vůči našim nepřátelům. Svorost našeho písemnictví Rukopis Královédvorský nám praví:

„V míře válku múdru zdáti,
vezdy nám sousedé Němci."

To znamená, abychom byli stále na stráži ve zbrani, proti našemu odvěkému nepříteli sousedu Němci. Znejme také povahu našich přátel i nepřátel. Dějiny nás učí:

Němci jsou hrubě, výbojně národní;
Maďaři " sprostě, domýšlivě " ;
Židé " chytře, kramářsky " ;
Čechoslováci " ušlechtile, dobráčky " .

Dle těchto různých povah, jest nutno jednati s
Němcem — vždy pohotově k obraně, mužně, jemu nevstupovat, jej krotit, jemu nedůvěřovat a vštěpovat mu vševidství;
s Maďarem — přísně, s pěsti zatčatou, jako proti nezvedenci;
se Židy — opatrně, nedat se obelstit a postavit mravnost proti jejich mamonářství;
s Čechoslovákem — úpřímně, radostně a varovat i bránit jej proti rozkladným, seslabujícím a zhoubným heslům bezdůvodnosti (internacionalismu) a nepravé mírumilovnosti (pacifismu).

Vzhledem k té výbojné, lupičské povaze německé, odvažující se zabírati i naše zem ve svou „budoucí tak zvanou III. říši", jsme nuceni vydržovati velkým nákladem svou armádu. Z téhož důvodu, byla podniknuta velká všenárodní – letecká sbírka – ve prospěch řádně vybaveného letectva.

Ve Vinoři upsáno a vybráno — 868 Kč.

Všecka tato vydání by nemusela býti, kdyby nebylo Němců — evropských dravců. O veliké tyto obnosy mohly by se snížiti daně, nebo věnovati je k rozvoji našeho národního hospodářství a v těžkých dobách ulehčiti strastiplný život naší chudiny. Proto kdo našemu národu chce kázati o všelidství, jdi k Němcům a pokus se tyto zušlechtiti v tomto směru. Podaří-li se ti to, pak vděčný národ český, postaví ti pomník.

Hospodářský úpadek.

Následkem všesvětového hospodářského úpadku (krise) vznikla všeobecná nezaměstnanost v míře obrovské. Kořen její spočívá v hamižnosti podnikatelů, v prvé řadě amerických velkotovárníků, že zneužili strojů. Stroje sami o sobě jsou velkolepou vymožeností lidského ducha, vítězstvím člověka nad hmotou. Stroje jsou požehnáním pro lidstvo, ale jen tenkrát, když slouží k ulehčení a rozmnožení práce pro člověka, ale jsou kletbou, když z nízké bezohledné, sobecké hamižnosti použije se jich k tomu, aby lidem práci ubraly a zbavily je tak chleba. Křiklavý důkaz podává Amerika. Co u nás v cukrovaru v kampani zaměstnáno jest na 300 lidí, ve zmechanisovaném cukrovaru americkém, stačí lidí 30 (!), tedy 1/10 počtu u nás zaměstnaných. Hamižná Amerika, zahubila tak naše cukrovarství, zlatý důl našeho státu. Zhoubný její vliv, projevil se v našem cukrovaru ve Vinoři. Kdy dříve trvala řepní kampaň od sv. Václava až do ledna, tedy 12 – 14 týdnů, odbyla se letos ve 2 týdnech (1933/34.)

Cukrovarství.

Druhdy spracovalo se ve Vinoři přes 600.000 q řepy, kdežto letos (1933/34.) toliko ..... 146.121 q "
následkem mnohem omezeného osevu řepného.
Roku 1933. obnášela cena řepy: 1q za 13·50 Kč
" " " " surového cukru: " " 56— "

Zneužitím strojů vznikla nadvýroba tovarů a s ní stálým zvyšováním (racionalisací) výroby, stoupla nabídka tak, že i přes střeštěnou reklamu americkou, neodpovídala spotřebě a poptávce, a tak

Zneužití strojů.

následovalo zastavování výroby a — propouštění pracovních sil. Tím ale nákupní schopnost těchto nezaměstnaných klesla a lidstvo dostalo se tak na nakloněnou plochu, po níž zřítilo se do propasti bídy a nouze. Z ní dostati se může jen cestou opačnou: postupným otevíráním práce, poptávkou po silách pracovních a rozumným použitím strojů pouze k ulehčení a rozmnožení práce. Kdo by jinak jednal, hamižně, sobecky bezohledně, budiž s ním naloženo jako se škůdcem lidstva.

Dne 11. I. 1933. uvedla Národní Politika ve článku: „Zahubily stroje blahobyt?": „Moderní přádelna otevřená v New-Jersey (Amerika) pracuje plných 24 hodin téměř bez lidské síly! Tak moderní stroje a hromadná výroba dětí bezohledně lidstvo."

Půjčka práce.

Nouze a bída vedrala se již všude. Tím snažila se vláda čeliti různými opatřeními. Vypsala i 5% „Půjčku práce", aby z ní poskytla podporu obcím na práce nouzové.

Obec vinořská upsala na „Půjčku práce" .... 3000 Kč.

Dle výkazu, hlášeno u obce nezaměstnaných

v roce 1930. ------ 0

" 1931., 1932., 1933.

25, 43, 75.

Vyplaceno bylo na hotovosti od obce roku —

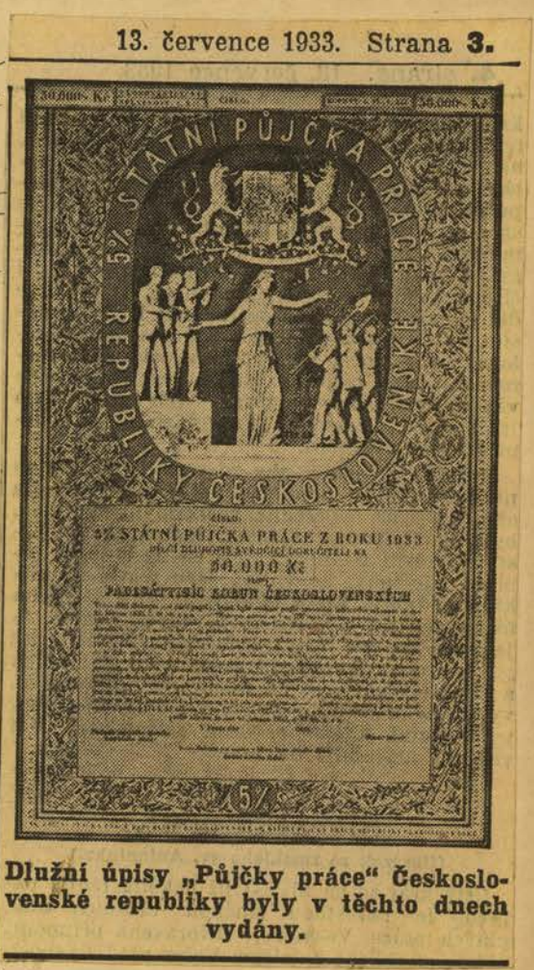
1933. ------ 12.333·15 Kč

Okresní úřad Praha-Venkov, dal

r. 1933. ------ 13.850·- Kč na stravovacích listcích po 10 Kč

" ------ 12.740·- " na mlečenkách po 2 Kč.

Stravovací činnost (akce) počala roku 1931. a listky byly doručovány strážníkem přímo.

13. července 1933. Strana 3.

5% STÁTNÍ PŮJČKA PRÁCE

REPUBLIKY ČESKOSLOVENSKÉ

5% STÁTNÍ PŮJČKA PRÁCE Z ROKU 1933

50.000 Kč

PARLAMENTNÍ SBORU ČESKOSLOVENSKÉHO

5%

Dlužní úpisy „Půjčky práce" Československé republiky byly v těchto dnech vydány.

Roku 1932. přicházely listiny měsíčně a byly vydávány hromadně na obecním úřadě v zasedací síni obecního domu, za přítomnosti p. starosty, rádních, jakož i za policejní pomoci. Vydávání bývalo spojeno s nespokojeností nezaměstnaných, kteří nikdy necítili se uspokojeni s tím co došlo a bylo rozdáno. Nespokojenost se mnohdy stupňovala v hlučení a nadávání a přecházela i v bouři, která musela býti utlumena pohrůžkou, že povolána bude plná četnická pohotovost. Bouře tyto měly původ v sousední obci Kbely, kde byla stálá četnická pohotovost 50 ti četníků po dobu, asi 6 týdnů.

S nastávajícím létem nezaměstnaných ubylo a tím i bouří na obecním úřadě.

Roku 1933. docházely listiny sice přesně, ale omezeně, a jen dle seznamu Okresního úřadu Praha-Venkov se vydávaly. Byl zaveden záznam (kartotéka) o nezaměstnaných, který jasně ukazoval jak který nezaměstnaný si stál majetkově a peněžně, tak že na tento způsob, mnohý „nezaměstnaný" ani raději se nehlásil.

Dále „vypadli" ze stravovací činnosti (akce) různí „důchodci" (rentisté) a invalidní členové, podporu pobírající.

Nezaměstnaným byla přidělena práce u obce, kterou částečně hradila obec a mzda doplňována stravovacími listy, což bylo Okresním úřadem nařízáno.

Práce nouzové.

Byly vykonány následující práce:

Úprava břehu potoka v „Podskalí", (v Topolech).
" cesty do „Obůrek" nad rybníkem.
" " k nové škole ze silnice a od hřbitova.
Planírka před novou školou a úprava trávníku s osázením křovinami, které daroval p. Belohřibek.
Planírka dvoru v nové škole, a vykopávka písku který se výhodně prodal.
Úprava dětského hřiště u nové školy.
Úprava stok a stroužek ve všech částech obce.
V Nové Vinoři, upraveny ulice. Při stavbě nové transformační věži v Nové Vinoři, proveden výkop pro nový kabel a pomocné práce zednické.

Opraven řádně obecní dům, dávno již opravy vyžadující, na podnět tajemníka p. J.B. Nesnídala, čímž mnoha nezaměstnaným poskytnuta na delší dobu obživa. Provedena úprava řemeslnická i uvnitř; natřeny dveře a okna, podlahy, nábytek opraven a stěny malovány.
Ku konci roku prováděny jen malé opravy stok a čištění obce.

Obecní volby.

Dne 29. března 1931. byly provedeny volby obecního zastupitelstva. Ucházející (kandidáti) rozdělili se na 6 stran. Z těch měla listina (kandidátka):

Čís 1. Čsl. strana národně socialistická, ucházečů 25;
" 2. Nepolitické sdružení poplatnictva, " 10;
" 3. Čsl. sociál.-demokrat. strana dělnická, " 14;
" 4. Kommunistická strana čsl. III. intern., " 12;
" 5. Občanská skupina ..... " 16;
" 6. Volební skupina „Nová Vinoř" ..... " 10.

Celkem bylo ucházečů (kand.) 87.

Volba odbývala se v sokolovně.

Do obecního zastupitelstva zvoleni byli za stranu

č. 1. Národ. sociál.: Josef Suchopárek, Frant. Kunst, Jos. Barachovský a Emil Zazvonil.
č. 2. Nepol. sdruž.: Václav Holý, Frant. Žitný.
č. 3. Sociál. dem.: Frant. Hladík, Boh. Vandas.
č. 4. Kommun.: Alois Fibr, Alois Bubeníček, Ant. Macháč.
č. 5. Občanská: Josef Hofman, Přemysl Deyl, Frant. Kudláček, Ant. Silhavý.
č. 6. Nová Vinoř: Pavel Šulc, Julius Hosnédl.

Zvoleno tedy úhrnem 17 členů zastupitelstva.
Dne 17. května 1931. v ustavující schůzi obec. zastupitelstva, zvolen starostou p. Josef Hofman a náměstkem B. Vandas.

Dne 13./XII. 1931. vzdal se Josef Hofman starostenství a zvolen Boh. Vandas a náměstkem Pavel Šulc.

V červnu 1932. B. Vandas se vzdal a zvolen starostou Pavel Šulc a náměstkem Alois Fibr.

V tomto období byly ustaveny komise.

Komise.

V nich zasedala polovina členů ze zastupitelstva, a polovina členů z občanstva.

Finanční komise: předseda Karel Kuchař, účetní cukrovaru;
členové: Ant. Bahenský, Václav Fabián,
Fraut. Hladík, Josef Mudroch,
Emil Zazvonil, Karel Trost.

Elektrarenská komise: předseda Julius Hosnédl,
členové: Vác. Fabián, Ant. Illigner,
Fraut. Maříenec, Emil Zazvonil a
Josef Dufek jako poradce a
obecní elektrikář.

Stavební komise: tvoří obecní rada.

Sociální komise: předseda starosta Pavel Šulc;
členové: Josef Hofman, Václav Douša,
Boh. Vandas, Emil Zazvonil,
Fraut. Fibich, Walter Heidler.

Komise bývaly málo návštěvovány. Celá práce spočívala obyčejně na 3 členech. Proto je třeba, aby do komisí byli voleni občané, jednak odborníci a pak tací, kteří mají k tomu čas a chuť. Jinak ztrácí pilní členové mnoho svého času zbytečně, a obci působí se zbytečná škoda vytápěním velké zasedací síně nadarmo.

Obecní tajemník.

Tajemník náleží k nejdůležitějším osobám vedoucím obecní záležitosti. Svým povoláním má možnost, poznati nejlépe hmotný i mravní stav občanů a celé obce.

Při volbě tajemníka, jest nutno bráti zřetel nejen na jeho odbornou znalost účetnictví, nýbrž stejnou měrou ne-li větší, na jeho mravní založení. Účetní chyba dá se snadno napravit, ale povaha úplatná, může zničit nebo poškodit mnoho lidí ano celou obec. Důkaz ve velkém slohu, podává právě francouzská záležitost (aféra) Maďara israelity Alexandra Staviského v Bayonne, propuknuvší po novém roce 1934. Bayonnská banka byla Staviským připravena o 500 milionů franků. Do úplatkářské

záležitosti této, zaplatení jsou poslanci ministři i policie. Mravní úpadek vyšších tříd. Lid v celé Francii počal býti nepokojným, nedůvěřivým, až 6. února 1934. došlo ke krvavým bouřím v Paříži, v nichž bylo 6 mrtvých a na 600 raněných. Vláda Daladierova musela ihned jíti. Vládu převzal miláček lidu, bývalý president republiky Gaston Doumergue.

Budiž toto velkou výstrahou i našim obcím, aby nejen při volbě tajemníka ale i při volbách obecního zastupitelstva, voleni byli lidé naprosto čestní, bezúhonní, poctiví, nesobečtí, neschopní jakéhokoliv úplatkářství, té hlízy naší společnosti. Obec není vrbou aby ji směl někdo osekávat.

Po tajemníku J.B. Nesnídalovi, byl roku 1928. jmenován tajemníkem obce Josef Sahula z Unhoště, bývalý okresní úředník ve výslužbě, který v době obsazování místa, byl zaměstnán na stavbě státní silnice u Hbel, a tak náhodně se na uprázdněné místo dostal.

Tajemník J. Sahula nastoupil 15./X. 1928 a propuštěn byl ze služeb 31./III. 1933.

Z důvodů úsporných, vypsalo obecní zastupitelstvo soutěž (konkurs) na místo úředníka manipulačního. Žadatelů bylo 286. Z nich, místo toto obdržel opět, bývalý tajemník J.B. Nesnídal, v zasedání obecního zastupitelstva dne 13./V. 1933. Jelikož byl tajemník J.B. Nesnídal roku 1928. k odstoupení (resignaci) donucen, a nyní 9 hlasy z 13 opět tajemníkem jmenován, dostalo se mu částečného zadostučinění.

Požitky jeho obnáší: měsíční služné 800 Kč, byt a světlo.

Obecní strážníci.

Strážní službu obce vykonávali dva obecní strážníci: starší Václav Salač, ve službách obce již od 1912. měl požitky: měsíční služné 1151 Kč, a světlo; mladší Antonín Antony s požitky: měsíční služné 775 Kč, byt a světlo.

Hospodaření obce Vinoře.

Hospodářství obce.

Rok 1931.

Příjmy řádné	754.388'31 Kč.	
" mimořád.	209.584'50 "	963.972'81 Kč
Vydání řádné	724.522'22 Kč	
" mimořád.	382.811'10 "	1,107.333'32 Kč
Jmění koncem roku		816.041'52 Kč
dluhy " "		348.250'— "

Rok 1932.

Příjmy řádné	367.348'04 Kč.	
" mimořád.	197.000'— "	564.348'04 Kč
Vydaje řádné	288.538'19 Kč	
" mimoř.	279.979'70 "	568.517'89 Kč
Jmění koncem roku		564.750'66 Kč
dluhy " "		574.562'50 "

Rok 1933.

Příjmy úhrnem	1,005.620'12 Kč	
vydaje "	934.471'55 "	
Jmění inventární		753.250'— Kč
pasiva		986.612'50 "

Jeví se proto majetek obce pasivní. Naproti tomu inventární jmění obecního podniku elektrarenského, vykazuje úhrn aktiv, obsahujících rozvodnou síť a 2 transformatory, jakož i počitadla v Kč. 349.060'— Podnik samotný by byl rentabilní, kdyby ve svých počátcích, nevyžadoval značné náklady, jež jsou obsaženy v provozovacím účtu v rozšíření sítě, stavbě transformatorů a v náhradě amort na dluhy.

Podnik elektrárenský.

Stavba elektrarenské sítě provedená v roce 1924. byla rozšířena v části obce u Satalic (v Nové Vinoři), a vzhledem k početnému průmyslu v těchto částí, bylo nutno, postaviti samostatný transformator a to v roce 1932. nákladem 220.000 Kč.

Pozemek pro transformator, byl však zakoupen za cenu velmi přemrštěnou. O tom vyjádřil jsem se v protokole finanční komise takto:

„Jakožto člen finanční komise, považuju za svou povinnost vytknouti následující:

Nad položkou čís. 155. týkající se obnosu za koupi místa pro elektrický transformator v Nové Vinoři, nutno se pozastaviti. Obnos 10.000 Kč. s příplatkem na ohradu 2.000 Kč, celkem 12.000 Kč zaplacených za výměru 51 m² čili 1 4/2 sáhů čtver. panu Josefu Kruckému, jest neobyčejně přemrštěný, neboť přišel 1 m² na — 235·30 Kč, čili 1 □ sáh na 845·07 Kč, kdy běžná cena 1 m² jest 20–30 Kč; tedy zaplacen obnos 10 tero násobný. Nebylo ušlechtilé od souseda p. J. Kruckého, tak ohromnou cenu požadovati od obce, tedy za pozemek sloužící k účelům obecným, veřejným ----" —

Až do roku 1932. byla tato nová část obce, napájená z transformatoru obce Satalické. Nově postavený transformator, tuto část obce osamostatnil. Vroce 1933. byla k transformátorové věži satalické, dosud s Vinoří společné, provedena přístavba za tím účelem, aby prvotní (primární) síť svazová zde končící, spojiti se mohla přímo s transformační stanicí vinořskou. Od této přístavby, veden podzemní kabel podél cesty, až k vinořské trans.for. věži v Nové Vinoři.

Přístavba tato stojí na pozemku farském (vinořském) a obec platí nájem 20 Kč ročně, a stála 7/244 Kč. Vykopávka pro kabel, jeho položení a zaházení, provedly se jako práce nouzové.

Roku 1933. účtoval Svaz obci 1 KWh za 1·90 Kč — ·70 Kč.

Obec prodávala proud pro světlo za 3·50 Kč. —, pro pohon strojů 2·— Kč až 0·90 Kč, dle stupnice spotřeby proudu.

Počet obyvatelstva obce Vinoře, stav 31/XII. 1933. obnášel 2300 osob, a 346 popisných čísel. Obyvatel.

Obecní knihovna čítá 31/XII. 1933. ... 1585 knih. Knihovna.
Čtenářů v roce 1933. bylo 63.
Knihovníkem té doby byl učitel obecné a správce pokračovací školy živn. p. Fr. Kouber, za roční odměnu 500 Kč.

K stavbě měšťanské školy konečně přece jenom došlo r. 1932. Stavbu provedl stavitel Js. Hradec, občan vinařský. Školy. a) měšťanská

Rozpočet na školu obnášel 1,200.000 Kč.
Příškolené obce měly přispěti následujícími obnosy:

Vinoř	928.913·50 Kč
Satalice	155.642·80 "
Přezletice	88.889·40 "
Podolánka, Kostomlátky	26.554·30 "
Úhrnem	1,200.000·— Kč

Vinoř se zavázala ručením za obce příškolené a vydlužila si u Hospodářské záložny Karlínské. Obce svým povinnostem však nedostály.
Satalice platily jenom „námitkami" u úřadů, ale na penězích nedaly dosud (1934.) ničeho. Rovněž tak Podolánka-Kostomlátky nedaly vůbec ničeho. Zato Přezletice složily do konce 1933. částku 60.000 Kč. A tak celá tíha nákladu na stavbu, spočívala na Vinoři, která jediná zaplatila vše.

Stavba školy stála (do 31/XII. 1933), 1,145.033·54 Kč
Vnitřní zařízení dosud ..... 40.842·— "

Plán celé budovy však neproveden zcela, nýbrž vystavena prozatím jedna část, tak že schází mnoho místností.

V místní školní radě zasedají následující členové:

Předseda: Fr. Nejedlý, stroj. mistr v. v.
Místopřed.: Ing. Ant. Šilhavý, úřed. cukrov.
Jednatel: Fr. Koubek, učitel,
Pokladník: Jan Plesnivý, učitel,
Přezkušitelé účtů: Jan Vališ, Ferd. Maryzek.
Členové: Josef Prucha, ředitel obecné školy, Julius Hasnedl,
Karel Dáňa, Alois Fibr, Václ. Flenc, Ant. Nedvídek,
Karel Enc, sl. Olga Cellerova, sl. Olga Böhmova.
Náhradníci: Lad. Havlíj, Ant. Macháč, Fr. Mařenec.

Ačkoliv nebyl tedy celý stavební plán proveden, byl zápis na měšťanskou školu pro školní rok 19 33/34. přece vypsán. A tu nával se hlásivších byl veliký. Příčina spočívala v tom, že okolní měšťanské školy, jako, ve Vysočanech, ve Kbelích, v Čakovicích a v Brandýse n/L., nadpočetné žáky již nepřijímaly. I zde, muselo mnoho hlásivších se, býti odmítnuto.

Domácí žactvo, postoupivší z obecné školy do měšťanské, školné neplatilo. Žactvo z cizích obcí, muselo platiti školné 200 Kč. I docházelo žactvo z Curkovic, Jenštejna, Radonic a až z Horních Počernic, Chval i Svépravic.

Byly otevřeny I. a II. třída měšť. školy současně. Správa školy podřízena byla na počátku, správě měšť. školy kbelské. To trvalo až do 31/XII. 1933. Od 1. ledna 1934. dostala měšť. škola vinořská vlastní správu.

První učinkující učitelé a učitelky na vinořské škole měšť. byli tito:

pan Karel Kuchař, ředitel,
" Jaroslav Bartl, odborný učitel,
" Frant. Krpal, zat. lit. učitel,
" Miroslav Soukup, " " "
sl. Běla Velvarská, odborná učitelka,
" Lidmila Zálešáková, zást. učit.
" Olga Cellerova, ind. učit.

Žactvo bylo rozděleno takto:

I. a	57 chlapců,	— děvčat	= 57 žáků,
I. b	— " ,	58 "	= 58 " ,
II. a	50 " ,	— "	= 50 " ,
II. b	— " ,	41 "	= 41 " ,
	107 chlapců,	99 děvčat	= 206 žáků.

Aby nemuselo se platiti drahé nájemné z najatých místností z nouze v budově dědicu po p. MUDr. Jos. Chmúr, byla 5. třída a kuchyň, přeloženy do učeben v nové měšt. škole. Více místa nebylo, vždyť i p. řiditel musel vzíti za vděk prozatím bytem v obecním domě.

Slavnostní otevření nové školní budovy, nestalo se však při počátku školního roku, jak se slušelo, nýbrž dodatečně až při oslavě 15. letého výročí naší samostatnosti 28. října 1933.

Týž den dopoledne v 10 hod. byl sraz všech spolků v Sokolovně; od tud dal se slavnostní průvod s hudbou obcí, k pomníku padlých ve válce, kdež proneseny vzpomínky. Pak hnul se průvod na náměstí (náves), kdež vztyčena státní vlajka, proneseny řeči a zahrány národní hymny. Průvod s hudbou zahájil Sokol, a za ním následoval nově utvořený spolek „Baráčníků," pak „Hasiči", „Legionáři" a „Obecní zastupitelstvo".

Odpoledne sraz účastníků na náměstí (návsi), kdež předneseny projevy

a) předsedy místní školní rady,
b) zástupce okres. školního úřadu,
c) řídícího učitele obec. školy,
d) zástupce obce.

Pak se průvod odebral s hudbou k měšťanské škole, kdež před školou na hřišti, pokračováno bylo v projevech. Promluvil řiditel měšť. školy Kbelské p. Veska, načež přednesli děti básně, zapěl sbor a přednesli poděkování. Národní hymny ukončily slavnost. Následovala prohlídka školy a zápis do pamětní knihy.

Večer odbývala se „Slavnostní besídka (akademie) Tělocvičné jednoty Sokola vinařského v sokolovně.
Pořad byl vybraný:

1.) „Overtura" ..... hudba br. Kližnera
2.) Proslov ..... br. Čermák
3.) Zeyer – Suk: Prolog z hry „Radúz a Mahulena" melodram, sl. Horáčkova
4.) Holečkova: Rytmický valčík" ..... cvičí ženy.
5.) B. Jablonský: „Tři doby v zemi české" báseň ..... br. učitel Granát
6.) A. Dvořák: „Měsíčku na nebi hlubokém" arie z „Rusalky" ..... s. Horáčkova
7.) A. Dvořák: „Humoreska" solo na housle, br. Kližner
8.) „Bradla" ..... cvičí dorostenci
9.) A. Jenne: „Sibiřské hroby" báseň ..... p. učitel Kouřek
10.) „Československé národní písně", žák a žákyně Kližner.
Přestávka 10 minut.
11.) Langer: „Babička" solo pro housle, br. Kližner a orchestr
12.) Svatopluk Čech: „Z písní otroka" báseň, br. Kolařík
13.) „Holandaňky" tanečním cvičením, ... cvičí dorostenky
14.) B. Smetana „Věrné milování" duo z „Prodané nevěsty", žák a žákyně Kližner.
15.) Drásal: Cvičení se stálkami ..... muži
16.) R. Medek: „Přísaha českých legionářů" báseň ..... p. učitel Kouřek
17.) Doslov.

Vstupné dobrovolné. Restaurační zařízení.
Hudba br. Kližnera. Po pořadu veselice.

Tak s velikými nadějemi do budoucna zahájila měšťanská škola svoje výchovné poslání.

b) Obecná

Obecná škola, také se činí. Žactva stále přibývá.
Ve škol. roce 1930/31. bylo žáků a žákyň ..... 454.
" " " 31/32. " " " ..... 470.
" " " 32/33. " " " ..... 488.
" " " 33/34. " " " ..... 428.